

provincie **HOLLAND**
ZUID

Herijkingsstudie Zuidplaspolder

oktober 2013
Provincie Zuid-Holland

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Redenen voor de herijking.....	3
1.2	Proces	3
1.3	Leeswijzer.....	4
2	Samenvatting en conclusies	5
2.1	Samenvatting.....	5
2.2	Conclusie.....	8
3	De gebiedsontwikkeling Zuidplaspolder	12
3.1	Uitgangspunten en ruimtelijk kader Intergemeentelijk Structuurplan	12
3.2	Herijking.....	14
4	Wonen	15
4.1	Uitgangspunten en programma Intergemeentelijk Structuurplan	15
4.2	Ontwikkelingen	17
4.3	Conclusies herijking wonen	18
5	Werken	20
5.1	Uitgangspunten en programma Intergemeentelijk Structuurplan	20
5.2	Ontwikkelingen	21
5.3	Herijking en realisatiestrategie	22
5.4	Conclusies herijking werken	26
6	Mobiliteit en bereikbaarheid	30
6.1	Uitgangspunten en programma Intergemeentelijk Structuurplan	30
6.2	Ontwikkelingen	31
6.3	Herijking en realisatiestrategie	33
6.4	Conclusies herijking verkeer.....	35
7	Groen en Blauw	37
7.1	Uitgangspunten en hoofdplanstructuur Intergemeentelijk Structuurplan.....	37
7.2	Ontwikkelingen	38
7.3	Herijking en realisatiestrategie	41
7.4	Conclusies herijking groenblauwe structuur	50
8	Duurzaamheid en kwaliteit	53
8.1	Uitgangspunten	53
8.2	Herijkingsstudie	53
8.3	Herziening Handboek Kwaliteit.....	53

1 Inleiding

1.1 Redenen voor de herijking

Basis voor uitvoering van het project Zuidplaspolder is het Intergemeentelijk Structuur Plan uit 2006 (ISP), streekplan Zuid-Holland Oost, tweede partiële herziening, Zuidplas uit 2006 (later overgenomen in de Provinciale Structuurvisie) en de navolgende bestemmingsplannen. Het ISP is een integraal plan waarin wonen, werken, groen, water, infrastructuur in samenhang zijn opgenomen. Sinds de vaststelling van het ISP in 2006 is veel gewijzigd. Er is sprake van een langdurige economische crisis, vraag naar woningen en bedrijfslocaties is verminderd en qua karakter gewijzigd, beleid van Rijk, Provincie en Hoogheemraadschap zijn op onderdelen aangepast en de (op termijn) te investeren middelen zijn afgenomen. Al deze wijzigingen maken het noodzakelijk de gebiedsontwikkeling van de Zuidplaspolder opnieuw tegen het licht te houden.

In 2012 heeft de provincie op verzoek van het bestuur van de ROZ al Lange Termijn Verkenningen laten uitvoeren en in opdracht van de besturen van ROZ en grondbank gezamenlijk is de optimalisatiestudie "In de knop" opgesteld. De uitkomsten voor de komende jaren zijn verwerkt in het Ontwikkelings Strategie Kader (OSK) 2013/2014, dat, na zienswijzen van de deelnemers, in juni 2013 door het algemeen bestuur van de ROZ is vastgesteld. Deze producten waren met name gericht op de consequenties van de gewijzigde marktomstandigheden voor het programma wonen.

De Provincie Zuid-Holland vindt een integrale herijkingsstudie van belang, die niet alleen kijkt naar het programma wonen, maar ook naar beleidswijzigingen en naar de consequenties daarvan voor de andere onderdelen van het programma en voor de integrale gebiedsontwikkeling.

Deze herijkingsstudie geeft antwoord op de volgende vragen:

Welke consequenties hebben beleidswijzigingen voor de gebiedsontwikkeling van de Zuidplaspolder, voor het programma, voor het tempo van de ontwikkeling en voor de uitvoeringsstrategie van de gebiedsontwikkeling in de Zuidplaspolder. Onder beleidswijzigingen worden daarbij zowel de reeds doorgevoerde als beleidswijzigingen als de wijzigingen die worden voorzien in de Visie Ruimte en Mobiliteit betrokken.

1.2 Proces

De herijkingsstudie is een studie van de provincie Zuid-Holland. Zij is opgesteld in overleg met de overige partijen die vertegenwoordigd zijn in de Gemeenschappelijke Regeling ROZ: de gemeenten Gouda, Rotterdam, Zuidplas, Waddinxveen, Hoogheemraadschap van Schieland en Krimpenerwaard. Voor wonen zijn de onderzoeken die door de ROZ en grondbank in 2012 zijn uitgevoerd en de afspraken zoals vastgelegd in het OSK 2013/2014 belangrijke input geweest. Voor het onderdeel infrastructuur zijn verkeersmodellen gedraaid waarbij de woningbouwaantallen zoals opgenomen in het OSK 2013/2014 als input hebben gediend.

Ten tijde van deze herijkingsstudie loopt ook het proces van integrale herziening van de Provinciale Structuurvisie; de Visie Ruimte en Mobiliteit. Vaststelling van de Visie Ruimte en Mobiliteit is voorzien zomer 2014. In juni 2013 is de koersnotitie voor de Visie Ruimte en Mobiliteit vastgesteld door het college van GS. Bij het opstellen van deze herijkingsstudie heeft zorgvuldige inhoudelijke afstemming plaatsgevonden met de koersnotitie. De ontwerp-visie zal naar verwachting in december door het college van GS worden besproken met de Statencommissies Ruimte en Leefomgeving en Verkeer en Milieu, waarna hij in januari 2014 ter visie zal worden gelegd.

In de eerste helft van 2013 hebben besprekingen plaatsgevonden tussen provincie Zuid-Holland en gemeente Zuidplas over de verschuldigheid van Zuidplas aan de hoofdplanstructuur van de Zuidplaspolder. Dit is uitgemond in een conceptovereenkomst tussen provincie en gemeente, waarin afspraken onder andere over verantwoordelijkheden zijn vastgelegd. De afspraken zijn, voor zover relevant overgenomen in deze herijkingsstudie.

De herijkingsstudie wordt vastgesteld door het College van Gedeputeerde Staten, waarna het ter bespreking wordt aangeboden aan Provinciale Staten. De studie zal door het college tevens worden aangeboden aan het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijk regeling ROZ. Het bestuur van de ROZ heeft een eigen verantwoordelijkheid m.b.t. besluiten en conclusies die het verbindt aan de herijkingsstudie.

1.3 Leeswijzer

Na de inleiding wordt in het tweede hoofdstuk de Samenvatting en conclusies weergegeven. Vervolgens wordt in hoofdstuk 3 de integrale gebiedsontwikkeling geschetst. In de hoofdstukken 4 t/m 7 wordt de herijking van respectievelijk de onderdelen wonen, werken, infrastructuur en groen/blauw beschreven. In hoofdstuk 7 wordt ingegaan op duurzaamheid en kwaliteit en de herziening van het handboek kwaliteit.

2 Samenvatting en conclusies

2.1 Samenvatting

Sinds de vaststelling van het ISP heeft de wereld niet stil gestaan. Door overheden zijn beleidswijzigingen doorgevoerd, de economische omstandigheden zijn veranderd en het rijk heeft forse bezuinigingen doorgevoerd in het groene beleidsveld en het Hoogheemraadschap heeft het waterbeleid bijgesteld.

Het ruimtelijk beleid van de provincie zal gaan wijzigen. Ontwikkeling van woon- en werklocaties zullen veel meer afhankelijk van de marktvraag plaatsvinden. Het eindbeeld denken wordt verlaten. De kwalitatieve ontwikkeling is leidend waarbij initiatieven van markt en maatschappelijke organisaties/burgers centraal staan. De provincie Zuid-Holland zal daarbij uitgaan van het bestaand stads- en dorpsgebied. Uitbreidingen daarbuiten vinden alleen plaats als de vraag niet opgevangen kan worden in het bestaande stads- en dorpsgebied. Kwaliteit is daarbij een leidend principe. Voor nieuwe bestemmingsplannen en wijzigingen van bestemmingsplannen wordt de Ladder van Duurzame Verstedelijking toegepast. Nadat de behoefte is aangetoond en het bestaand stads- en dorpsgebied aantoonbaar deze behoefte niet kan opvangen, wordt gekeken waar en hoe de ontwikkeling kwalitatief het beste kan plaatsvinden.

De gebiedsontwikkeling in de Zuidplaspolder is gebaseerd op de lagenbenadering en gaat uit van het principe van een casco van groenblauw en infrastructuur, waarbinnen de rode ontwikkelingen flexibel kan worden opgevangen. Naast kwalitatieve uitgangspunten is daarbij gezien de onzekere behoefteontwikkelingen uitgegaan van een bandbreedte voor de programma's van woon- en werklocaties. Ook in de gewijzigde omstandigheden blijft dit een hanteerbaar principe, met de kwaliteit als uitgangspunt. De ontwikkeling van wonen en werken in de Zuidplaspolder betreft deels ontwikkeling buiten het bestaand stads- en dorpsgebied, waarbij kwaliteit leidend moet zijn. Het casco vormt daarbij de kwalitatieve drager voor de ontwikkeling. De ontwikkeling richt zich op het accommoderen van een marktvraag. De Ladder van Duurzame Verstedelijking wordt toegepast, wanneer het locaties betreft die buiten het bestaande stads- en dorpsgebied liggen. In het verstedelijkingsbeleid wordt ervan uitgegaan dat stedelijke functies en de meeste woonmilieus in voldoende mate binnen het bestaand stads- en dorpsgebied kunnen worden opgevangen. Naar verwachting is er onvoldoende ruimte in de Zuidvleugel en met name in de Stadsregio Rotterdam om de vraag naar dorpse en landelijke woonmilieus te kunnen accommoderen.

In de Zuidplaspolder, op korte afstand van de stedelijke gebieden van Rotterdam en Den Haag, kunnen dorpse en landelijke woonmilieus wel worden ontwikkeld voor de bovenregionale behoefte van de Zuidvleugel en de Stadsregio Rotterdam. De Zuidplaspolder is de enige plek in deze woningmarkt waar het landelijke woonmilieu (niet alleen dun-duur, maar landelijk in alle prijsklassen) gebouwd kan worden en ook een van de plekken waar de behoefte aan dorpse woonmilieus gerealiseerd kan worden (naast de ruimte die de gemeente Zuidplas biedt). Het plan verandert naar meer nadruk op landelijk wonen en deels dorps wonen, zodat het aansluit op de behoefte die er (op langere termijn) is.

Nieuwe dorpse woonmilieus worden in eerste instantie ontwikkeld in aansluiting op de bestaande kernen van Moerkapelle en Zevenhuizen. Landelijke woonmilieus (in alle prijscategorieën) kunnen ontwikkeld worden in de Rode Waterparel/Nieuwerkerk-Noord en het Nieuwe Midden. De ontwikkelingsstrategie is daarmee gewijzigd, omdat er geen ruimte meer geboden wordt voor de opvang van andere woonmilieus zoals groenstedelijke woonmilieus. Daarvoor is voldoende ruimte in het bestaande stads- en dorpsgebied. Het realiseren van alleen landelijke en dorpse woonmilieus betekent dat de opnamecapaciteit van de Zuidplaspolder zo'n 15.000 woningen zal kunnen bedragen. De vastgestelde bestemmingsplannen maken op dit moment zo'n 4000 woningen mogelijk. Gemeenten moeten wel gesteld staan voor de ontwikkeling, maar uitvoering vindt plaats afhankelijk van de dan actuele markt vraag. Programmering vindt plaats op regionaal niveau. De programmering zoals door het ROZ berekend en vastgelegd in het OSK 2013/2014 past in de regionale programmering en wordt als basis gehanteerd. Het gaat daarbij echter veeleer om indicaties dan om streefaantallen of ambities. Het accommoderen van de markt vraag en ontwikkelen op het juiste moment staat centraal.

Als eerste vindt de ontwikkeling van de dorpsuitbreidingen van Moerkapelle Oost en Zevenhuizen Zuid plaats. Met landelijk woonmilieus kan gestart worden in het westelijk deel van de Rode Waterparel/Nieuwerkerk-Noord en in de lanen en linten. Overeenkomstig het gestelde in het USK 2013/2014 wordt voor het Ringvaarddorp naast het ontwikkelen van linten, geen gebiedsontwikkeling verwacht. Gezien de tijdshorizon kan dit gebied dan ook als ontwikkellocatie worden geschrapd.

In de Koersnotitie wordt voorgesteld om ook voor bedrijventerreinen en glastuinbouw het beleid te wijzigen. Hoewel de bestuurlijke afspraken over de programmering van bovengenoemde terreinen zullen worden voortgezet, zullen alleen bedrijventerreinen voor Hogere Milieucategorieën en watergebonden bedrijventerreinen in de Provinciale Verordening met een ruimtelijk beschermingsregime worden opgenomen. Wat betreft glastuinbouw zal in de toekomst, niet meer alleen naar productie, maar naar de gehele keten worden gekeken. Naast teelt zullen andere bij de branche passende functies mogelijk zijn.

Bedrijventerreinlocaties zullen afhankelijk van de markt vraag ontwikkeld worden, waarbij de Ladder van Duurzame verstedelijking wordt toegepast. Pas als de vraag is aangetoond en aantoonbaar niet binnen het bestaand stads- en dorpsgebied kan worden opgevangen, wordt gekeken hoe en waar deze kwalitatief het best kan worden geaccommodeerd. Programmatisch gezien is het harde aanbod aan bedrijventerrein op dit moment voldoende om de vraag in Midden Holland te accommoderen. Het zachte aanbod is duidelijk veel te hoog voor de huidige markt vraag. Wel speelt accommodatie van vraag uit de Rotterdamse regio een rol bij de locaties aan de A20. Door het inzetten van de ladder van duurzame verstedelijking kan flexibel en met kwaliteit als uitgangspunt de dan actuele markt vraag geaccommodeerd worden en wordt voorkomen dat op meerdere locaties tegelijk ontwikkelingen starten maar niet worden afgerond. Ook kwaliteitsverbetering van de huidige locaties is daarbij een belangrijke factor. bij het ontwikkelen van de werklocaties wordt prioriteit gegeven aan de duurzame glastuinbouwbedrijvenlandschappen Knibbelweg Oost en Glasparel+. Bedrijventerreinen A20 noord en – zuid kunnen mede dienen voor opvang van vraag uit de Rotterdamse regio. Bedrijventerrein A12 noord heeft een reservering van 10-15 ha. ten behoeve van Hoger Milieucategorieën. Voor specifieke en representatieve bedrijfsvestigingen is binnen de groenblauwe landschappelijke structuur ruimte in het plantagekwadrant, de poort van de

Zuidplaspolder. De Gouweknoop zal niet meer ontwikkeld worden voor (centrum)stedelijke functies en voorzieningen. Het is echter wel als bedrijventerrein geschikt, maar op dit moment is ontwikkeling programmatisch gezien niet voor 2030 aan de orde. Dat geldt zeker voor het gedeelte van de Gouweknoop ten oosten van de spoorlijn Gouda-Alphen aan den Rijn. Gezien deze lange termijn en de zwakke agrarische structuur in het westelijk gedeelte van de Gouweknoop -vanwege de doorsnijding met infrastructuur- is extra aandacht voor de ruimtelijke kwaliteit wenselijk om verrommeling te voorkomen. Ontwikkeling hier blijft echter mogelijk als blijkt dat ontwikkeling op deze locatie gezien de beste is. Dit overigens alleen als de programmering wijzigt en er geen overaanbod aan locaties plaatsvindt.

De rijksbezuinigingen in het groendomein hebben forse consequenties voor de wijze van financieren, de doelstellingen en de uitvoeringsstrategie van de groene ambities. Ten gevolge van de bezuinigingen heeft de provincie een herijking uitgevoerd, die is vastgesteld in de beleidsvisie Groen en in de partiële herziening van de Provinciale Structuurvisie zal worden vastgelegd. De forse rijksbezuinigingen in het groene domein hebben grote consequenties voor de ecologische hoofdstructuur in de Zuidplaspolder. Enkel de Groene Waterparel wordt als EHS-gebied gecontinueerd. Van de ecologische verbindingen blijft alleen die van de Krimpenerwaard, via Groene Waterparel naar het Bentwoud gehandhaafd. Voor de overige verbindingen zijn de doelstellingen bijgesteld naar groene ontwikkeling. De financiële consequenties van de rijksbezuinigingen leiden tot een gewijzigde uitvoeringsstrategie. Er wordt, met uitzondering van de eerste fase Groene Waterparel, niet meer uitgegaan van het eerst aanleggen van het groene casco, maar van een aanleg van het groen in relatie met de rode ontwikkeling. Dit leidt tot een veel meer gefaseerde aanleg. Voor het Restveen leidt de continue bodemdaling tot een ruimtelijke en een waterproblematiek. In een gebiedsproces met de eigenaren en gebruikers van het gebied zullen afspraken gemaakt worden over toekomstige functies en beheer van het gebied. De ontwikkeling naar (natte) natuur is hierbij uiteraard goed mogelijk.

Het Hoogheemraadschap van de Schieland en de Krimpenerwaard heeft een nieuwe visie ontwikkeld op het oplossen van de waterproblematiek in de Zuidplaspolder. Er zijn geen 'grootschalige' bergingsgebieden meer noodzakelijk. Oplossingen voor wateropgaven blijken veel effectiever in het watersysteem gerealiseerd te worden door het veranderen/verbeteren van kunstwerken en het aanpassen van waterlopen. Voor de Zuidplaspolder betekent dit dat er geen opgave meer is om waterbergingen te realiseren, behalve de bergingsopgaven die het gevolg zijn van de verstedelijking. Ook voor deze wateropgave geldt dat deze gefaseerd en in relatie met de rode ontwikkeling kan plaatsvinden.

Voor de infrastructuur zijn nieuwe modelberekeningen uitgevoerd, waarbij de herprogrammering van wonen en werken tot 2030 als input heeft gediend. Conclusie is dat met de reeds in uitvoering zijnde wegenprojecten Moordrechtboog, Extra Gouwekruising (Gouwelaan) en Vredenburglaan/Bentwoudlaan (tussen Verlengde Beethovenlaan en Vredenburglaan), het wegennet rond de Zuidplaspolder het verkeer goed kan verwerken. De aanleg van de Rottelaan als regionale verbinding is daarvoor niet nodig. Voor het functioneren van de Moordrechtboog blijft een verbreding van de A20 tussen Moordrecht en Nieuwerkerk nodig. Uit de studie komt naar voren dat de overbelasting het grootst is op het gedeelte tussen Nieuwerkerk aan den IJssel en Moordrecht.

Zoals boven beschreven wordt kwaliteit leidend bij de sturing op de ontwikkeling. In het Handboek Kwaliteit zijn door de Regionale Ontwikkeling Zuidplas de kaders voor duurzaamheid en ruimtelijke kwaliteit vastgelegd. Het bestuur van de ROZ heeft opdracht gegeven dit handboek aan te passen aan de nieuwe situatie om zodoende te borgen dat gedeelde ambities voor duurzaamheid en kwaliteit door de partijen in de Zuidplaspolder worden gehanteerd. Daarbij zal ook aandacht worden besteed aan de gefaseerde ontwikkeling en de zorg voor de kwaliteit van deelgebieden in de polder voorafgaand aan de transformatie.

2.2 Conclusie

Conclusie uit de herijkingsstudie is dat de Zuidplaspolder een bovenregionale opgave behoudt voor dorpse en landelijke woonmilieus en dat het casco van groen, blauw en infrastructuur, met aangepaste doelstelling, de kwalitatieve basis blijft voor de ontwikkeling. Ook wordt onderkend dat een ontwikkelingsvisie voor het gebied noodzakelijk blijft vanwege het risico verrommeling nu de agrarische functie niet meer toekomstbestendig is. Wel is sprake van een kleiner en deels ander programma met prioritering en fasering en is de uitvoeringsstrategie gewijzigd. De verantwoordelijkheden voor de uitvoering zijn in lijn gebracht met de reguliere bestuurlijke verantwoordelijkheden van de verschillende overheden. Hieronder volgen de belangrijkste inhoudelijke wijzigingen en de uitvoeringsstrategie en verantwoordelijkheden.

2.2.1 Belangrijkste inhoudelijke wijzigingen

Kort samengevat leidt de herijking van de ontwikkeling van de Zuidplaspolder tot de volgende inhoudelijke wijzigingen voor de ontwikkeling:

- Geen eindbeeldprogrammering meer maar ontwikkeling gebaseerd op marktvaart en kwaliteit;
- Doorlopen Ladder van Duurzame Verstedelijking;
- Geen ontwikkeling meer van groenstedelijke woonmilieus in het middengebied, enkel dorpse en landelijke woonmilieus voor bovenregionale opgave Zuidvleugel;
- Ontwikkeling landelijke woonmilieus niet enkel voor het dure segment, maar in meer prijsklassen;
- Ontwikkeling van (centrum)stedelijke functies en voorzieningen (in Gouweknoop) vervallen;
- Locatie Ringvaartdorp vervallen;
- Ontwikkeling oostelijk deel Gouweknoop vervallen;
- Ontwikkeling westelijk deel Gouweknoop, enkel indien dit conform de Ladder van Duurzame Verstedelijking kwalitatief beste locatie is;
- Rottelaan als regionale wegverbinding vervallen;
- Geen extra nieuwe regionale wegverbindingen nodig
- Geen OV-halte Gouweknoop
- Ecologische Hoofdstructuur vervallen, m.u.v. Groene Waterparel en ecologische verbinding Krimpenerwaard, via Groene Water Parel naar Bentwoud;
- Waterbergingslocaties van het Hoogheemraadschap vervallen;

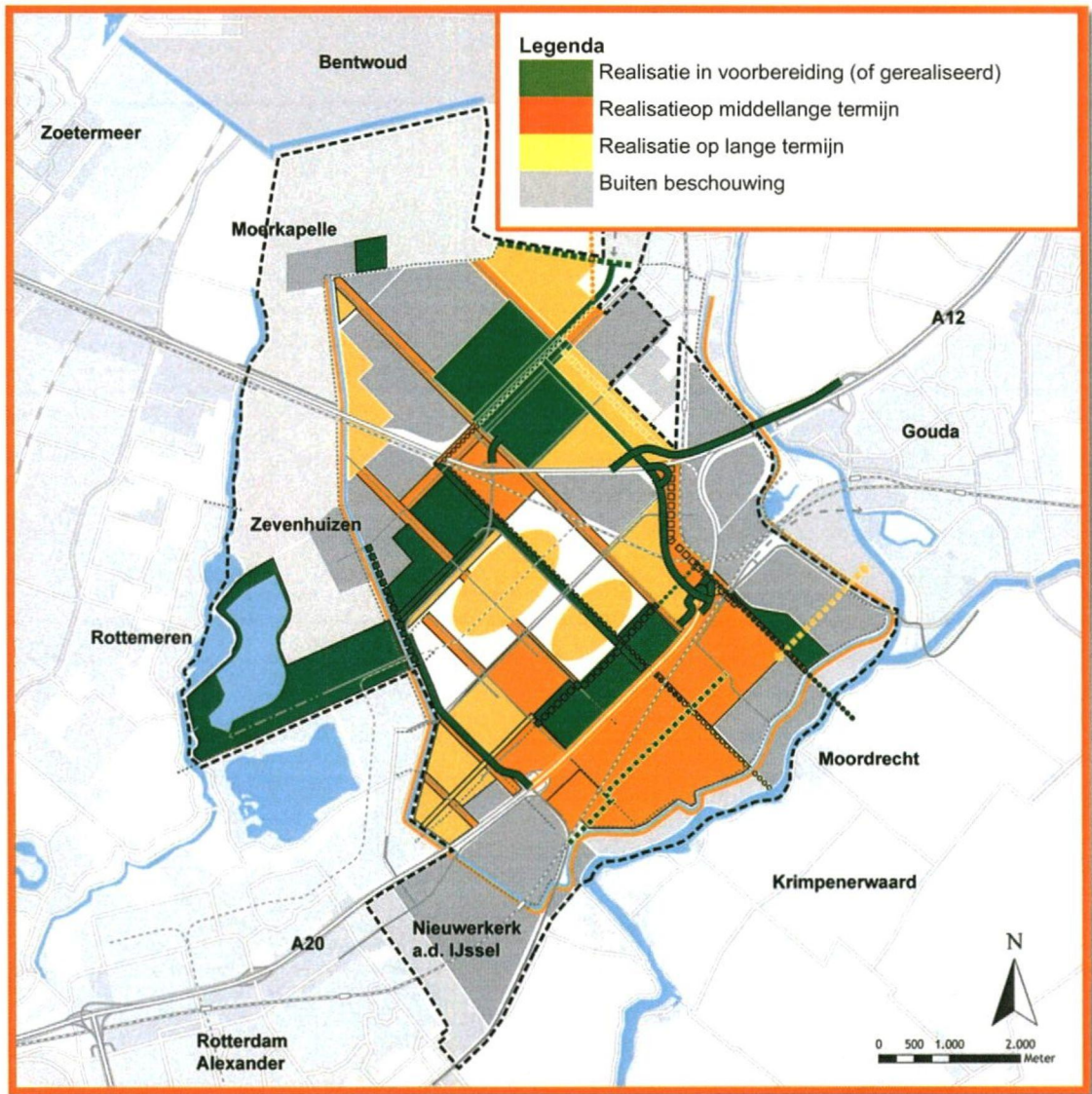
2.2.2 Uitvoeringsstrategie en verantwoordelijkheden

De verantwoordelijkheden voor de uitvoering zijn in lijn gebracht met de reguliere bestuurlijke verantwoordelijkheden van de verschillende overheden:

Onderwerp	Project	strategie	Verantwoordelijk
woningbouwlocaties			gemeente i.s.m. private partijen en particulieren
werklocaties			gemeente i.s.m. private partijen en particulieren
infrastructuur	Parallelstructuur A12 (Moordrechtboog/Extra Gouwekruising)		provincie bijdrage rijk
	Vredenburghlaan/Bentwoudlaan (tussen Verlengde Beethovenlaan en Vredenburghlaan)		provincie
	verbreding A20		rijk
	ontsluiting locaties/lokale wegen	gekoppeld aan ontwikkeling locaties	gemeente mogelijkheid provinciaal subsidie aansluiting Doelwijk op Moordrechtboog
	fietspaden F263, F340, F402, F522, F560		
groen en blauw	Groene Waterparel	basisinrichting EHS	provincie subsidie Nota ruimtemiddelen
		extra kwaliteit gekoppeld aan ontwikkeling Rode Waterparel	gemeente i.s.m. private partij
	Vredenburghzone	gekoppeld aan ontwikkeling Triangel	gemeente mogelijkheid provinciaal subsidie UPG
	Boogpark		gemeente fietspad PZH mogelijkheid provinciaal subsidie UPG
	Restveen	gebiedsproces	hoogheemraadschap voor water gemeente i.s.m. particulieren mogelijkheid subsidie Nota Ruimtemiddelen
	groenblauwcasco	gekoppeld aan	gemeente i.s.m. private

		ontwikkeling locaties	partijen en particulieren
kwaliteit en duurzaamheid	groenblauwcasco		(zie bij groen en blauw)
	energieweb Knibbelweg Oost		gemeente i.s.m. private partij mogelijkheid provinciaal subsidie mogelijkheid subsidie Nota Ruimtemiddelen
	duurzame glastuinbouw		gemeente i.s.m. private partij mogelijkheid provinciaal subsidie mogelijkheid subsidie Nota Ruimtemiddelen
	voorbeeldprojecten klimaatbestendige en duurzame woningbouw		gemeenten mogelijkheid subsidie Nota Ruimtemiddelen

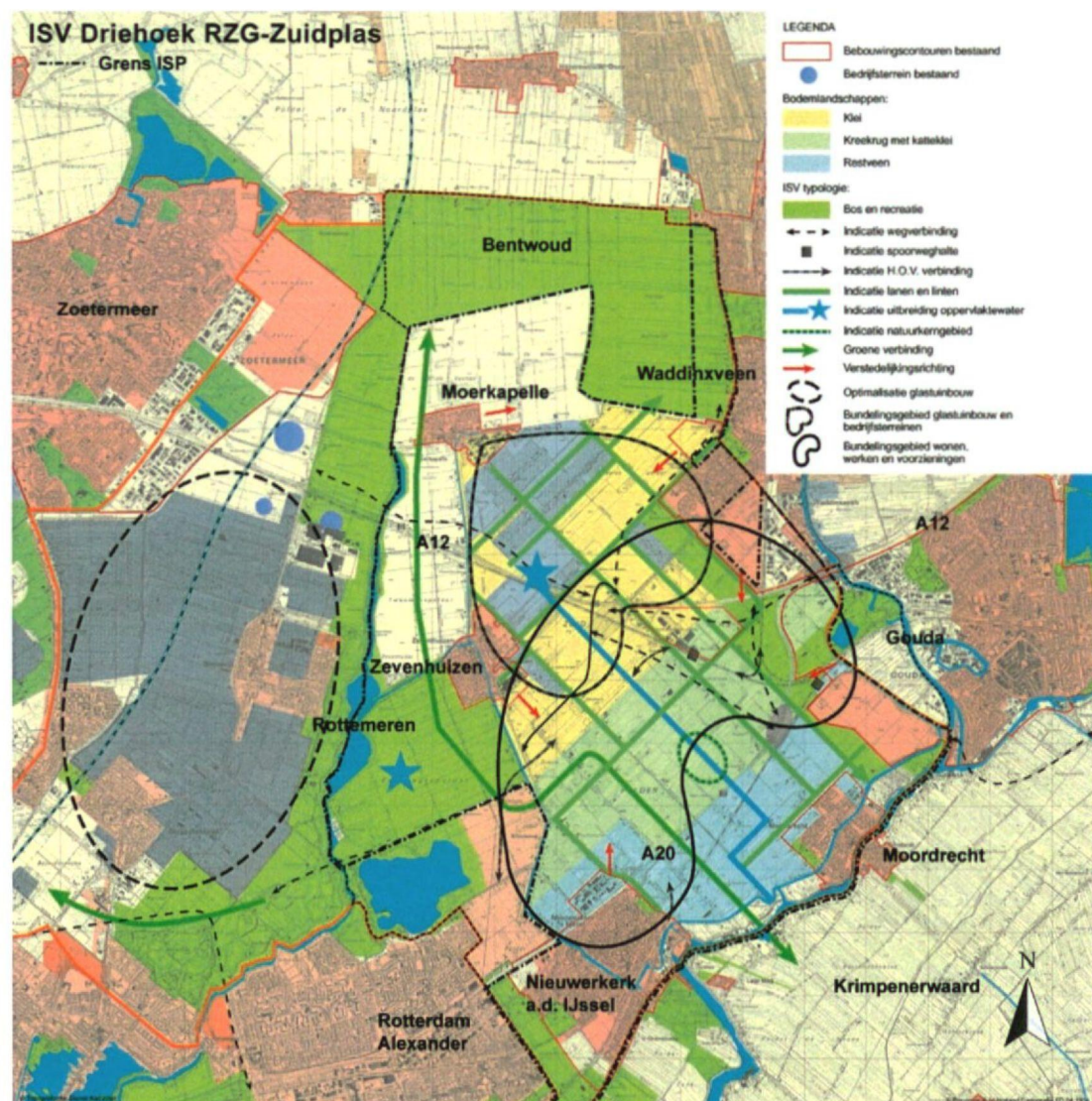
2.2.3 Kaartbeeld conclusies Status Zuidplasontwikkeling 2013

3 De gebiedsontwikkeling Zuidplaspolder

3.1 Uitgangspunten en ruimtelijk kader Intergemeentelijk Structuurplan

Het planproces voor de gebiedsontwikkeling Zuidplaspolder is in 2001 in het kader van de Vijfde Nota over de ruimtelijke ordening begonnen, na de erkenning in de Bestuurscommissie Randstad (BCR) dat dit gebied in aanmerking komt voor transformatie naar de functies wonen, werken en glastuinbouw. Bij het uitwerken van de opgaven voor de Zuidplaspolder is gewerkt vanuit de

behoeften van de Zuidvleugel. Ten tijde van het ISP ging het om 15.000 à 30.000 woningen en 150 à 200 ha. bedrijventerrein en 200 ha. glas.

Naast de opgave voor de Zuidvleugel werd ook een opgave vanuit het gebied zelf onderkend. Het gebied was steeds verder verstedelijkt. Het wegennet in de omgeving had de grenzen van zijn capaciteit overschreden. Door de tot 2010 geplande ontwikkelingen zou dat probleem alleen nog maar toenemen. Omdat een totaalplan voor het gebied – waarbinnen de verschillende initiatieven een plek konden krijgen- ontbrak, dreigde een onsamenhangend en verrommeld gebied te

ontstaan. Andere redenen voor een totaalplan voor de Zuidplas waren de problemen in de agrarische sector (met name de veeteelt in het venige zuidelijke deel van de polder heeft het moeilijk) en de waterproblematiek.

De belangrijkste richtinggevende uitspraken voor het ruimtelijk beleid in de Zuidplas, geformuleerd in de Intergemeentelijke Structuur Visie (2004), waren:

- Droogmakerijen (zoals de Zuidplas) lenen zich beter voor intensieve verstelijking dan de veenweidegebieden;
- De zuidvleugel heeft geen behoefte aan nieuwe regionale kernen met bijbehorende voorzieningen, zoals die in de groeikernstrategie voor ogen stonden;
- Uitbreiding van de groenstructuur is in de Zuidvleugel nodig. De Rottewig inclusief de Eendragtspolder, de Tweemanspolder en de Polder de Wilde Veenen vormt met het Bentwoud een robuuste groene as. Aan de zuidkant wordt de groenstructuur gecombineerd met de Krimpenerwaard, de Hollandsche IJssel en Hitland en het restveengebied van de Zuidplas;
- De plannen voor de Eendragtspolder, vanuit de groenopgave, gaan uit van een combinatie van waterberging met andere functies, waaronder recreatie¹.
- De Tweemanspolder en Polder de Wilde Veenen blijven open, onbebouwd gebied met akkerbouw vooralsnog als belangrijkste functie²;
- Bereikbaarheid van de driehoek RZG binnen de Zuidvleugel vereist bundeling en capaciteitsvergroting van infrastructuur, maar ook toevoeging van nieuwe schakels. Dat geldt voor wegen en voor openbaar vervoer;
- Bereikbaarheid van de driehoek RZG binnen de Zuidvleugel vraagt om investeringen in wegen, waarbij ontvlechting van doorgaand verkeer en regionaal/lokaal verkeer op alle schaalniveaus het meest kosteneffectief is;
- Bereikbaarheid van de driehoek RZG binnen de Zuidvleugel vraagt om investeringen in het openbaar vervoer, zowel op het Kernnet (Stedenbaan) als in stadsgewestelijke lichte railsystemen.

Basis voor uitvoering van het project Zuidplaspolder is het Intergemeentelijk Structuur Plan uit 2006 (ISP), streekplan Zuid-Holland Oost, tweede partiële herziening, Zuidplas uit 2006 (later overgenomen in de Provinciale Structuurvisie) en de navolgende bestemmingsplannen. Het ISP is een integraal plan waarin wonen, werken, groen, water, infrastructuur in samenhang zijn opgenomen. De lagenbenadering was daarbij de grondslag voor de planvorming. De visiekaart uit het ISV vormt het ruimtelijk kader voor het ISP. Belangrijk structurerend element is het stelsel van linten, lanen en tochten. Door deze structuur als uitgangspunt te nemen wordt een verbinding gelegd tussen de historische ontginningsstructuur van de polder en de nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Daarnaast zorgt de structuur voor een heldere indeling van het gebied. Het hartvormige deel ten noorden van de A12 is aangegeven als bundelingsgebied voor glastuinbouw en bedrijfsterreinen. Het niervormige deel op de kaart is bundelingsgebied voor wonen, werken en voorzieningen, waarbij vooral op de kleigronden (in hogere dichtheden) en de hoger gelegen kreekruggen een deel van de woningbouwopgave zal moeten worden gerealiseerd. Op- en

¹ Project buiten IRP Zuidplaspolder

² Project buiten IRP Zuidplaspolder

afritten van de A20 bieden locaties voor logistieke bedrijvigheid. Het natuurkerngebied ten noorden van de A20 en het restveengebied tussen de A20 en de Ringvaart blijven een open, groen en waterrijk gebied.

Deze hoofdplanstructuur liet voldoende speelruimte voor onvoorziene ontwikkelingen en conjuncturele schommelingen. Binnen deze structuur was een flexibele lange termijn aanpak mogelijk. Van meet af aan is rekening gehouden met een periodieke herijking om te zorgen dat het ruimtelijk ontwikkelingsmodel optimaal aansluit bij de dan bestaande behoefte.

3.2 Herijking

Sinds de vaststelling van het ISP heeft de wereld niet stil gestaan. Door overheden zijn beleidswijzigingen doorgevoerd, de economische omstandigheden zijn veranderd en het rijk heeft forse bezuinigingen doorgevoerd in het groene beleidsveld en het Hoogheemraadschap heeft de visie op waterbeleid bijgesteld.

Het ruimtelijk beleid van de provincie zal gaan wijzigen. Ontwikkeling van woon- en werklocaties zullen veel meer afhankelijk van de marktvraag plaatsvinden. Het eindbeeld denken wordt verlaten. De kwalitatieve ontwikkeling staat centraal waarbij initiatieven van markt en maatschappelijke organisaties/burgers centraal staat. De provincie Zuid-Holland zal daarbij uitgaan van het bestaand stads- en dorpsgebied. Uitbreidingen daarbuiten vinden alleen plaats als de vraag niet opgevangen kan worden in het bestaand stads- en dorpsgebied. Kwaliteit is daarbij een leidend principe. Voor nieuwe bestemmingsplannen en wijzigingen van bestemmingsplannen wordt de Ladder van Duurzame Verstedelijking toegepast. Nadat de behoefte is aangetoond en het bestaand stads- en dorpsgebied aantoonbaar deze behoefte niet kan opvangen, wordt gekeken waar en hoe de ontwikkeling kwalitatief het beste kan plaatsvinden.

De gebiedsontwikkeling in de Zuidplaspolder is gebaseerd op de lagenbenadering en gaat uit van het principe van een casco van groenblauw en infrastructuur, waarbinnen de rode ontwikkelingen flexibel kan worden opgevangen.

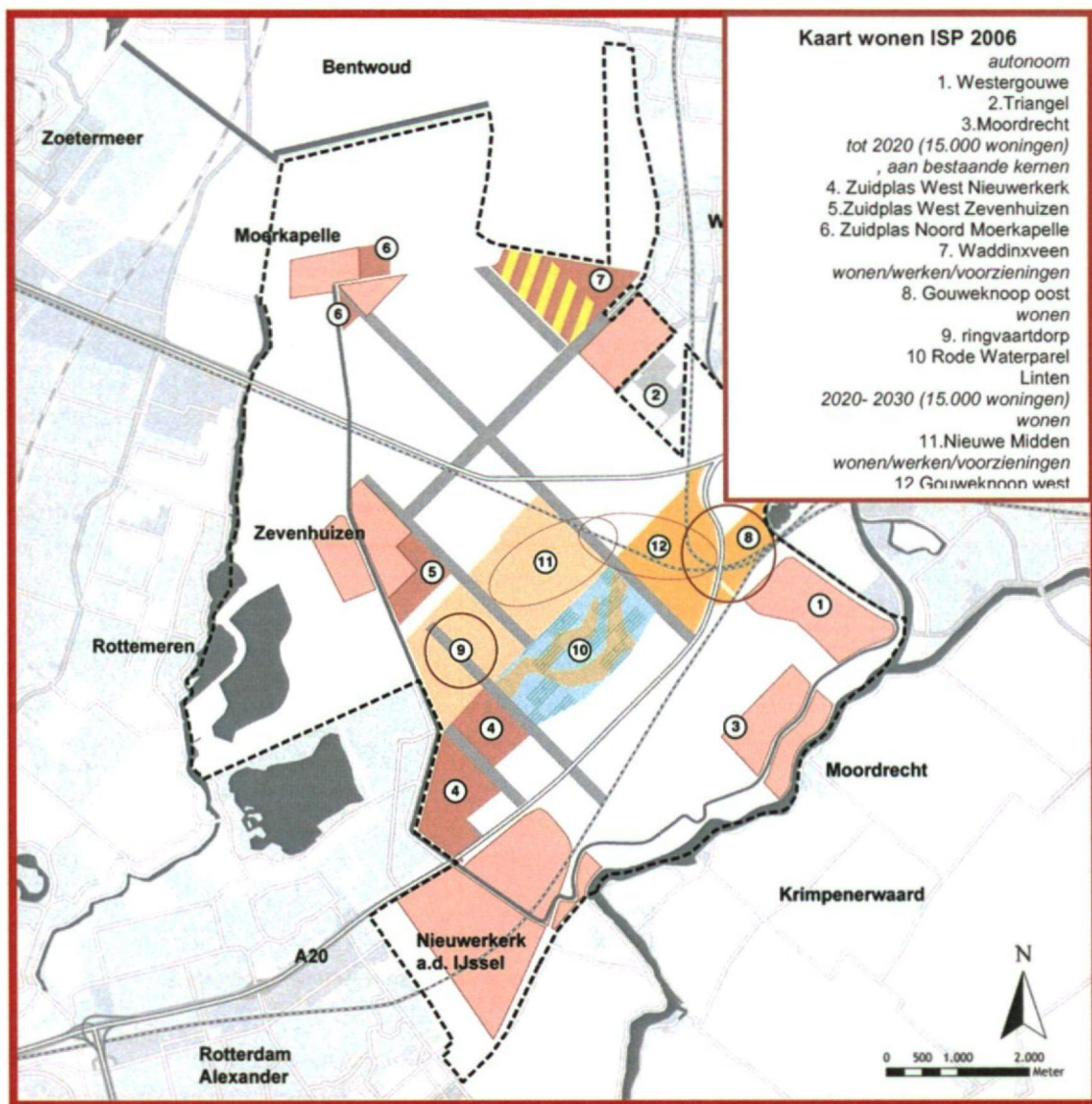
De redenen om vanuit het gebied zelf middels een totaalplan samenhang te bieden aan de ontwikkelingen zijn niet gewijzigd. Uitvoering van een samenhangend plan voor het gebied is nog steeds opportuun. De gebiedsontwikkeling in de Zuidplaspolder is gebaseerd op de lagenbenadering en gaat uit van het principe van een casco van groenblauw en infrastructuur, waarbinnen de rode ontwikkelingen flexibel kan worden opgevangen. Ook in de gewijzigde omstandigheden blijft dit een hanteerbaar principe, met de kwaliteit als uitgangspunt. De ontwikkeling van wonen en werken in de Zuidplaspolder betreft deels ontwikkeling buiten het bestaand stads- en dorpsgebied, waarbij kwaliteit leidend moet zijn. Het casco vormt daarbij de kwalitatieve drager voor de ontwikkeling. Het gaat om het accommoderen van een marktvraag. De Ladder van Duurzame Verstedelijking wordt toegepast indien het locaties betreft buiten het bestaand stads- en dorpsgebied.

4 Wonen

4.1 Uitgangspunten en programma Intergemeentelijk Structuurplan

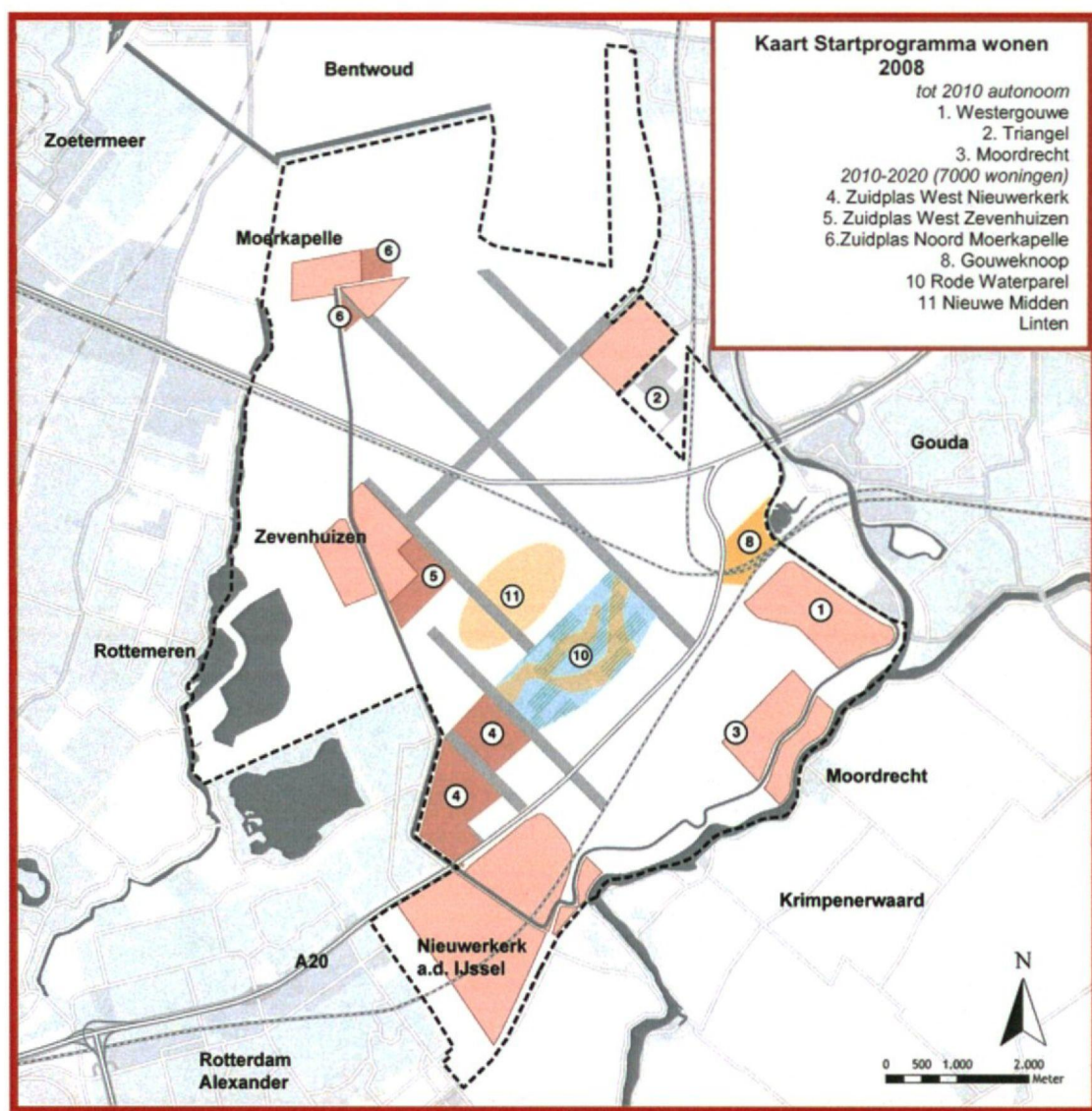
Kwalitatief programma

In het ISP is de woningbouw verdeeld over dorps woonmilieus ten behoeve van de dorpsuitbreidingen en landelijke woonmilieus in lage dichtheden die momenteel in de Zuidvleugel niet veel voorkomen en waaraan regionaal een sterke behoefte bestaat. Deze nieuwe landelijke woonmilieus moeten tenminste twee doelen dienen. Ten eerste leveren ze een bijdrage aan de gewenste differentiatie van woonmilieus op het niveau van de Zuidvleugel en in het bijzonder de stadsregio Rotterdam, die nodig is om mensen aan te trekken en vast te houden. Ten tweede gaat het om het ontwikkelen van een aantrekkelijk, recreatief toegankelijk landschap.

Kwantitatief programma

Het ISP maakte een programma mogelijk van 15.000 tot 30.000 woningen tot 2030, in het startpakket (2008) is dat voor de periode van 2010 tot 2020 bepaald op 7.000 woningen. In het OSK 2011 werd nog van deze zelfde aantallen uitgegaan. De onherroepelijk geworden bestemmingsplannen maken ca. 4000 woningen mogelijk.

De volgende locaties maken onderdeel uit van het Zuidplasprogramma.

- Zuidplas Noord Waddinxveen Glasparel
- Zuidplas – West Nieuwerkerk
- Zuidplas-West Zevenhuizen
- Zuidplas-Noord Moerkapelle
- Gouweknoop

- Rode Waterparel
- Nieuwe Midden
- Linten lanen

4.2 Ontwikkelingen

Provincie Zuid-Holland bereidt een nieuw ruimtelijk beleid voor. In september 2013 is de koersnotitie voor de Visie Ruimte en Mobiliteit vastgesteld door Provinciale Staten. Vaststelling van de Visie Ruimte en Mobiliteit is voorzien zomer 2014.

Ontwikkeling van woonlocaties zal afhankelijk van de marktvraag plaatsvinden, uitgaande van de huidige situatie in plaats van het eindbeeld. Ter versterking van de agglomeratiekracht zal de ontwikkeling van stedelijke functies geconcentreerd worden binnen het stedelijk gebied. Ontwikkelingen buiten het bestaand stads- en dorpsgebied vinden alleen plaats als de vraag niet opgevangen kan worden in het bestaande stads- en dorpsgebied. Kwaliteit is daarbij een leidend principe. Voor nieuwe bestemmingsplannen en wijzigingen van bestemmingsplannen wordt de Ladder voor Duurzame Verstedelijking toegepast. Nadat de behoefte is aangetoond en het bestaand stads- en dorpsgebied aantoonbaar deze behoefte niet kan opvangen, wordt gekeken waar en hoe de ontwikkeling kwalitatief het beste kan plaatsvinden.

Programmering van wonen vindt plaats op regionaal niveau. In 2012 zijn in opdracht van de dagelijkse besturen van ROZ en grondbank studies uitgevoerd naar de gevolgen van de economische crisis voor de woningbouwprogrammering in de Zuidplaspolder. In opdracht van de dagelijks besturen van ROZ en grondbank zijn door de provincie Lange Termijnverkenningen uitgevoerd en is de rapportage 'in de knop' opgesteld. Verschillende planeconomische scenario's zijn afgewogen. Niet alleen heeft een kwantitatieve afweging plaatsgevonden, ook is gekeken naar kwalitatieve aspecten, woonmilieus, behoefteramingen, concurrentie en financiële haalbaarheid. Daarbij is onder andere gebruik gemaakt van de ABF studie "woningmarktverkenning Z3, 2012" naar de ontwikkeling van de woningbehoefte tot 2030. Naast de eigen behoefte naar dorpse en landelijke woonmilieus van ca. 2.900 woningen is er een potentiële regionale woningbehoefte voor ca. 6.000 huishoudens. De berekende behoefte bedraagt in totaal 5.200 woningen in dorpse en 3.600 woningen in landelijke woonmilieus. De woningbehoefte van 8.800 woningen betreft alle prijscategorieën, zowel huur als koop. De genoemde onderzoeken zijn uitgebreid besproken in de Staten en raden. De conclusies voor het woningbouwprogramma voor de komende jaren zijn, na zienswijzen door de raden en staten, door de besturen van ROZ en grondbank RZG vastgelegd in het Ontwikkelingsstrategiekader 2013/2014 en Uitnamestrategiekader 2013/2014.

Bij het opstellen van deze herijkingsstudie is geconcludeerd dat het herijkte programma van de Zuidplaspolder nog steeds past binnen het regionale woningbouwprogramma en de nu bekende behoefte aan woningen. Voorlopige resultaten van het woningbehoefteonderzoek WoON 2012 dat voor heel Zuid-Holland wordt uitgevoerd, duiden op een blijvende vraag naar dorpse en landelijke woonmilieus, waarbij de kwalitatieve vraag naar landelijk wonen zich niet alleen richt op een vraag naar dun-dure woonmilieus, maar ook op woningen in lagere prijsklassen.

4.3 Conclusies herijking wonen

Kwalitatief programma

In de Zuidplaspolder zal ontwikkeld worden om de bovenregionale markt vraag uit de Zuidvleugel en met name uit de Stadsregio Rotterdam te kunnen accommoderen. In de Zuidplaspolder kunnen dorps en landelijke woonmilieus worden ontwikkeld voor deze bovenregionale vraag. De Zuidplaspolder is de enige plek waar het landelijke woonmilieu (niet alleen dun-duur, maar landelijk in alle prijsklassen) gebouwd kan worden en ook een van de plekken waar de behoefte aan dorps woonmilieus gerealiseerd kan worden (naast de ruimte die de gemeente Zuidplas biedt). Het plan verandert naar meer nadruk op landelijk wonen en deels dorps wonen, zodat het aansluit op de behoefte die er (op langere termijn) is.

Dorps woonmilieus worden ontwikkeld in en bij de bestaande kernen van Moerkapelle, Moordrecht, Zevenhuizen en Nieuwerkerk. Landelijke woonmilieus kunnen ontwikkeld worden in de Rode Waterparel/Nieuwerkerk Noord en het Nieuwe Midden. Woningbouw in het landelijke woonmilieu zal niet meer exclusief in het dun dure segment plaatsvinden, zoals oorspronkelijk voorzien, maar verdeeld over alle prijsklassen.

De Gouweknoop zal niet meer ontwikkeld worden voor (centrum) stedelijke (woon)functies.

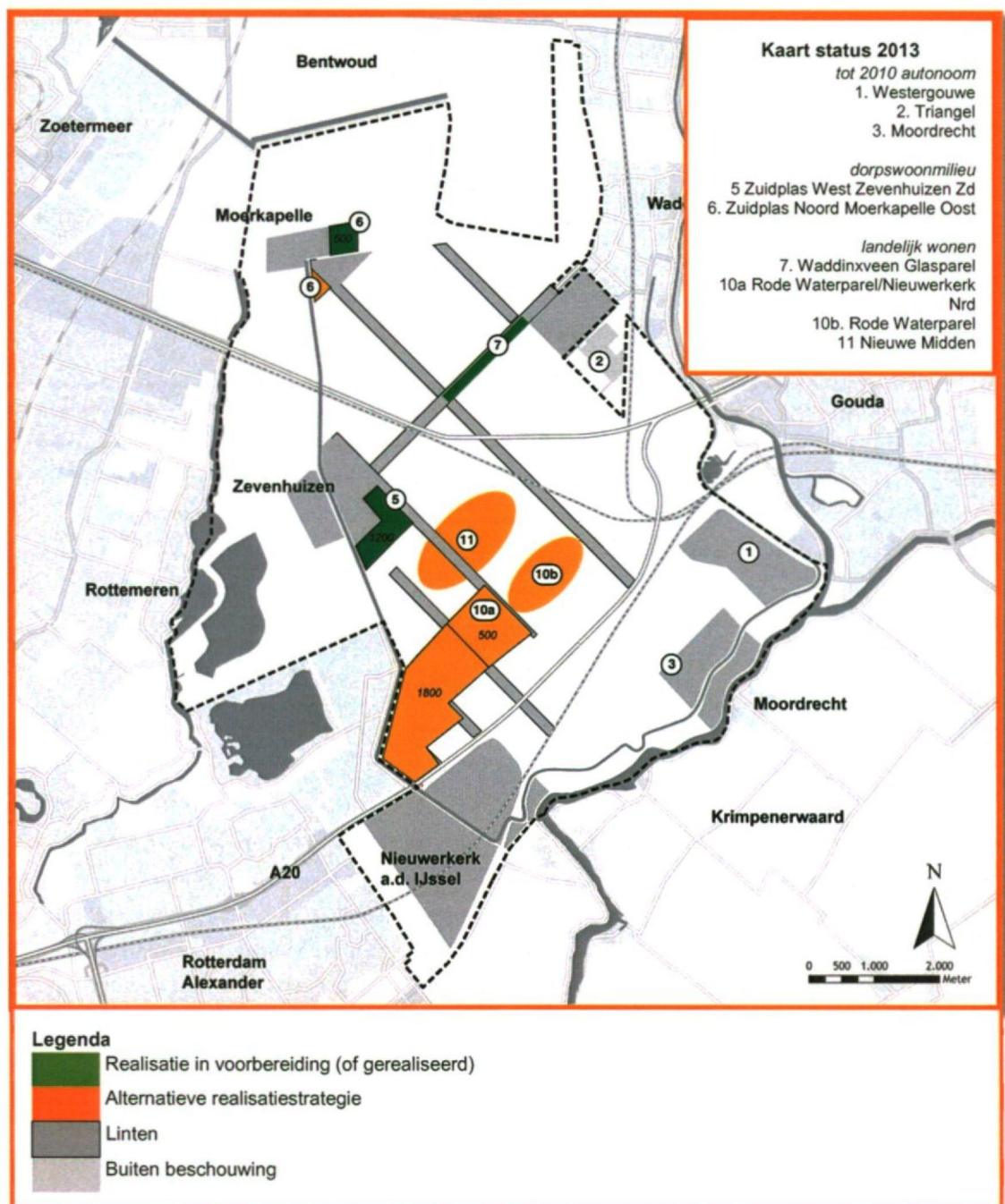
Kwantitatief programma

De programmering van woningbouw is sterk gefaseerd. Tot 2030 worden ongeveer 7.000 woningen gepland, waarvan 1.340 tot 2020. Het woningbouwprogramma is op deze manier voor de periode tot 2020 met ca. 80% teruggebracht. Op dit moment wordt door de ROZ uitgegaan van de volgende programmering:

Locatie	OSK 2013		Startpakket (tot 2020)
	Voor 2020	Na 2020	
Rode Waterparel	100	1.100 + PM ³	1.300
Zuidplas-Noord Moerkapelle	300	200	800
Zuidplas-West Zevenhuizen	700	500	1.200
Zuidplas – West Nieuwerkerk	Zie Rode Waterparel		900 900
Nieuwe Midden	PM	PM	150
Zuidplas Noord Waddinxveen	90	60	0
Gouweknoop		0	950
Linten lanen (<i>particulier initiatief</i>)	150	150	800
TOTAAL	1.340	5.660	7.000

³ inclusief Zuidplas-West Nieuwerkerk

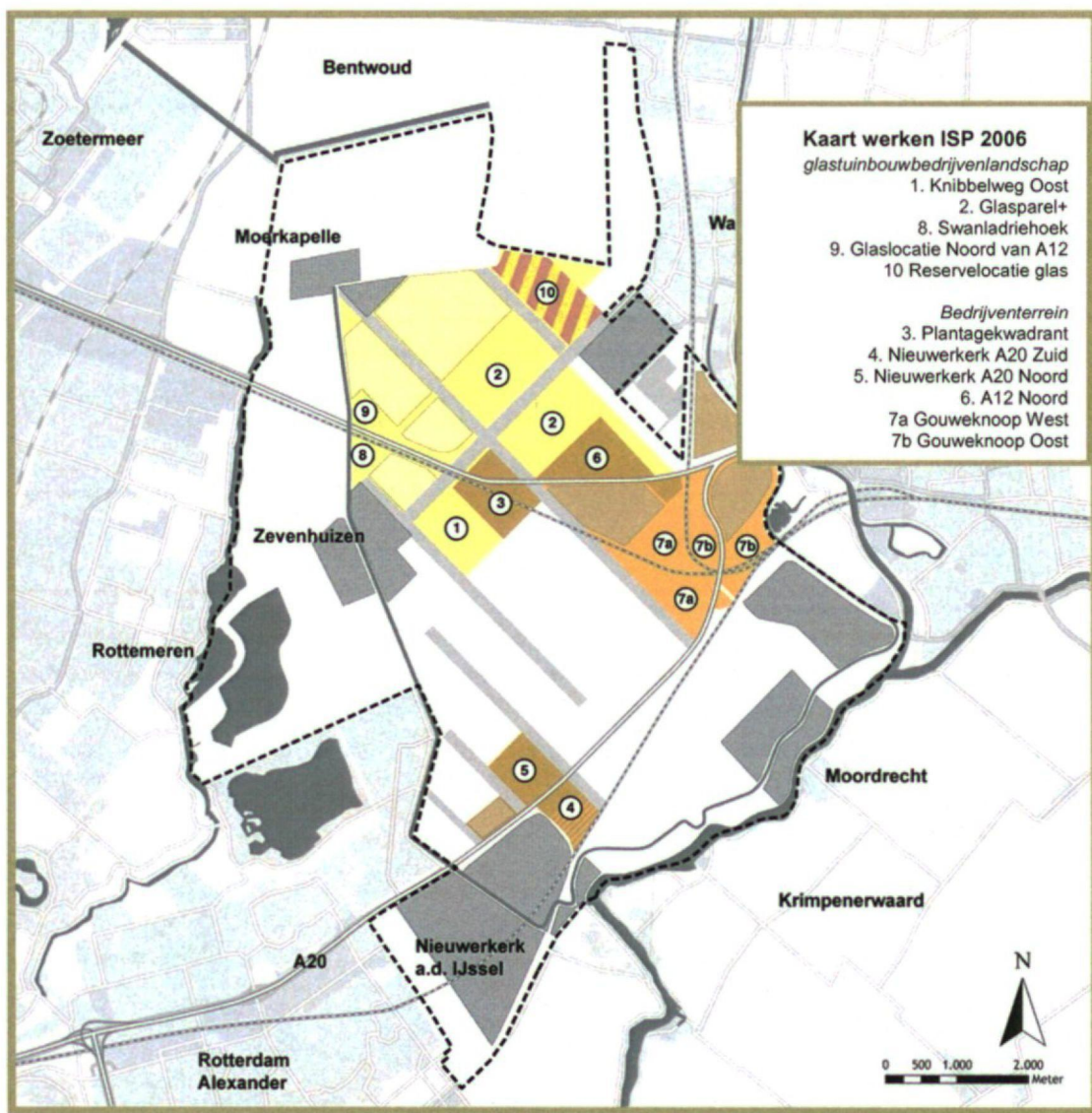
Het gaat daarbij echter veeleer om indicaties dan om streefaantallen of ambities. Het accommoderen van de marktvraag en ontwikkelen op het juiste moment staat centraal. Over de periode na 2030 worden geen programmatische uitspraken gedaan. Opzet is een flexibele op de marktvraag gerichte ontwikkeling. Als eerste vindt de ontwikkeling van de dorpsuitbreidingen van Moerkapelle Oost en Zevenhuizen Zuid plaats. Met landelijk woonmilieus kan gestart worden in het westelijk deel van de Rode Waterparel en in de lanen en linten. Overeenkomstig het gestelde in het USK 2013/2014 wordt voor het Ringvaartdorp naast het ontwikkelen van linten, geen woningbouwontwikkeling verwacht. Aangezien door de Raad van State het bestemmingsplan, waarin het Ringvaartdorp was opgenomen als reservelocatie wonen, is vernietigd, gelden in dit gebied de bestemmingen agrarisch en glastuinbouw. Gezien de ontwikkelingsstrategie voor wonen en de tijdshorizon waarop Ringvaartdorp voor ontwikkeling in aanmerking zou komen, kan dit gebied dan ook als ontwikkellocatie voor wonen worden geschrapt.

5 Werken

5.1 Uitgangspunten en programma Intergemeentelijk Structuurplan

De werklocaties zijn in het ISP aangeduid als nieuwe glastuinbouwlocaties, als bedrijventerreinen en als glastuinbouwbedrijvenlandschap. Binnen het glastuinbouwbedrijvenlandschap is de

vestiging van glastuinbouw gerelateerde bedrijvigheid onder bepaalde omstandigheden mogelijk. Op twee locaties wordt gestreefd naar dubbel ruimtegebruik voor glas en bedrijven. In de Nota Koersbepaling van 2008 is het bedrijventerreinprogramma voor de periode tot 2020 bepaald op 100 ha. en het programma glas op 200 ha nieuw glas plus 80 ha voor de sanering van oud glas.

De volgende locaties zijn opgenomen in het ISP:

- Knibbelweg-Oost

- Glasparel +
- Nieuwerkerk A20 Zuid
- Nieuwerkerk A20 Noord
- Driehoek A12 Noord
- Gouweknoop
- Swanla driehoek
- Glaslocatie Noord van A12 (Truckcenter)
- reservegebied glastuinbouw bij Zesde Tochtweg/Bentwoudlaan

In het ISP neemt het Plantagekwadrant een aparte positie in. Het vormt de entree van de Zuidplaspolder bij de aansluiting van de N219 met de A12 en wordt omschreven als een unieke beeldbepalende plek waar de zware infrastructuur wordt ingepast in het casco van linten en tochten, met open water en innovatieve glastuinbouw en boomplantages ten behoeve van de nieuwe landschappelijke structuur in de Zuidplas.

5.2 Ontwikkelingen

Provincie Zuid-Holland bereidt een nieuw ruimtelijk beleid voor. In september 2013 is de koersnotitie voor de Visie Ruimte en Mobiliteit vastgesteld door Provinciale Staten. Vaststelling van de Visie Ruimte en Mobiliteit is voorzien zomer 2014.

In de Koersnotitie wordt voorgesteld om het beleid voor bedrijventerreinen en glastuinbouw te wijzigen. Hoewel de bestuurlijke afspraken over de programmering van bovengenoemde terreinen zullen worden voortgezet, zullen alleen bedrijventerreinen voor Hogere Milieucategorieën en watergebonden bedrijventerreinen in de Provinciale Verordening met een ruimtelijk beschermingsregime worden opgenomen. Wat betreft glastuinbouw zal in de toekomst, niet meer alleen naar productie, maar naar de gehele keten worden gekeken. Naast teelt zullen andere bij de branche passende functies mogelijk zijn. De ambitie voor de Zuidplaspolder om 200 ha. nieuw glasgebied te realiseren en 80 ha. voor de herstructurering van oude glaslocaties in de polder, blijft bestaan.

Bedrijventerreinlocaties zullen afhankelijk van de marktvraag ontwikkeld worden, waarbij de Ladder van Duurzame verstedelijking wordt toegepast. Pas als de vraag is aangetoond en aantoonbaar niet binnen het bestaand stads- en dorpsgebied kan worden opgevangen, wordt gekeken hoe en waar deze kwalitatief het best kan worden geacommodeerd.

Regionaal is in 2012 is een behoeftepeiling gedaan voor de behoefte aan bedrijventerreinen tot 2020, tot 2030 en tot 2040. Deze behoeftepeilingen zijn inzet voor de Visie Ruimte en Mobiliteit. Deze resultaten laten voor de regio Midden-Holland een groot overaanbod zien. Voor de bedrijventerreinen markt wordt er hier van uit gegaan dat die de markt van Gouda, Waddinxveen en Zuidplas beslaat. Binnen deze gemeenten zijn op de locaties Distripark Doelwijk (Waddinxveen), Coenecoop III (Waddinxveen) en Gouwepark (Zuidplas) nog gronden uit te geven. Op Distripark Doelwijk nog 4,1 ha. Op Coenecoop III nog 2,2 ha. Ook op Coenecoop I (+ II) is nog 1 ha uit te geven en op Gouwepark nog 15,6 ha. Totaal **22,9 ha**. In de A12 corridor moet ook rekening gehouden worden met de beschikbare capaciteit in Lansingerland (Prisma) voor met name transport en distributie. In Gouda is hiervoor geen restcapaciteit beschikbaar. Naast deze terreinen zijn er momenteel ook nog (mogelijke) uitbreidingen van terreinen aan de

orde. Het Nijverheidscentrum (Zuidplas-Zevenhuizen) heeft een uitbreiding van 2,5 ha., met name voor kleinere bedrijven. Hetzelfde geldt voor de uitbreiding van Hooge Veenen (Nieuwerkerk), waar 9 ha wordt toegevoegd. Geconstateerd is dat het harde aanbod in bedrijventerreinen voldoende is om de huidige behoefte in Midden Holland op te vangen. Daarnaast is er een overloopbehoefte van uit de Rotterdamse regio.

5.3 Herijking en realisatiestrategie

5.3.1 Knibbelweg Oost

Typering en bestemming

Knibbelweg Oost is een glastuinbouwbouwenlandschap met een grootte van ca 65 ha. bruto (50 netto). Er is een vigerend bestemmingsplan met uitwerkingsbevoegdheid. De typering is grootschalige glastuinbouw, gemengde bedrijvigheid en agribusiness. Het beoogde gebruik volgens het bestemmingsplan is logistiek 35% (21 ha), 45% (27 ha) glastuinbouwbouwen en tenminste 20% (12 ha) voor bedrijven met daarboven glas. Voor de 45% glastuinbouw is als eis tenminste 20% dubbelruimtegebruik opgenomen. Dit kan met bedrijven van derden, maar ook met eigen productieruimtes, opslag en waterberging.

Herijking en uitvoeringsstrategie

De gemeente Zuidplas heeft een intentieovereenkomst met ontwikkelaar Growgroup, die uit gaat van een andere verdeling van het plangebied: tenminste 50% glastuinbouw en maximaal 50% bedrijventerrein. De randvoorwaarden met betrekking tot het dubbel grond- en ruimtegebruik worden omgezet in een streven naar dubbel grond- en ruimtegebruik, mede afhankelijk van de mogelijkheden die de markt en de beoogde afnemers zien in het huidige economische klimaat. De (overige) duurzaamheidseisen zoals opgenomen in de uitwerkingsregels blijven van kracht. Gemeente en ontwikkelaar hebben overeenstemming bereikt, die is vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst. Vervolgens wordt het projectplan opgesteld en worden de maatregelen met betrekking tot duurzaamheid uitgewerkt. De locatie zal dan worden gerealiseerd voor 2030. De fasering is afhankelijk van de start van de glastuinbouw. Met name over de uitgifte van het bedrijvengedeelte moet afstemming plaatsvinden tussen Knibbelweg Oost en Glasparel+ .

5.3.2 Glasparel+

Typering en bestemming

Glasparel+ is een glastuinbouwbouwenlandschap met 130 woningen in de lintzone langs de Plasweg. Het betreft een locatie voor duurzaam, hoogwaardig, innovatieve glastuinbouw met dubbelgrondgebruik. Naast de 90 ha glas zijn er binnen de Glasparel+ twee locaties bestemd voor bedrijvigheid: Logistiek park A12, met een grootte van 45 ha. bruto (34 ha. netto) en Businesspark Vredenburg (agribusiness met een grootte van 10 ha. bruto (7 ha. netto). Het bestemmingsplan is in procedure (voorontwerp bestemmingsplan).

Herijking en uitvoeringsstrategie

Door ontwikkelaar Wayland is een masterplan opgesteld. Uitgifte van zowel glas als bedrijventerrein is voorzien voor 2030. Een gelijktijdige ontwikkeling van glas en bedrijven is wenselijk omdat de daken van de nieuwe bedrijven op het logistiek Park A12 worden gebruikt als hemelwateropvang voor de kassen. Naast het logistieke gedeelte wordt er in de Glasparel+ ook een gedeelte voor agribusiness gerelateerde bedrijvigheid voorzien. In het voorontwerp bestemmingsplan is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen het plan te wijzigen in die zin dat reguliere bedrijvigheid onder bepaalde voorwaarden is toegestaan. Met name over de uitgifte van het bedrijvengedeelte moet afstemming plaatsvinden tussen Knibbelweg Oost en Glasparel+ .

5.3.3 Plantagekwadrant

Typering en bestemming

Het Plantagekwadrant heeft als entree van de Zuidplaspolder een bijzondere representatieve functie. Hier worden de kernen Zevenhuizen en Moerkapelle en de nieuwe woon- en werkgebieden aangehaakt op het landelijk hoofdwegennet. Het gebied wordt doorsneden door A12 , spoorlijn, regionale en lokale wegen en diverse (ondergrondse) hoofdtransportleidingen. Het gebied is heeft veel doorsnijdingen, waardoor er beperkingen zijn aan de realisering van nieuwe functies. Bruto bedrijventerrein is ca 40 ha., naar verwachting 20 ha. netto. Er is een vigerend bestemmingsplan waarin het bijzondere karakter is uitgewerkt in een nieuw ruimtelijk patroon. Bestemming is een uit te werken bestemming, afhankelijk van het deelgebied kantoren en/of bedrijven in de categorie 1 en 2, of bedrijven in de categorieën 1 t/m 3.1.

Herijking en uitvoeringsstrategie

In het masterplan Plantagekwadrant zijn ruimtelijke randvoorwaarden opgenomen zoals de kleinschaligheid en representativiteit van gebouwen aan de Bredeweg en het uit het zicht houden van auto's. De diepe stroken worden afwisselend ingericht als water(-berging of -zuivering), bouwperceel en groengebied. Aan de noordzijde is het patroon fijnmaziger dan aan de zuidzijde. Ook de schaal en korrelgrootte van de bebouwingsvormen verschillen per deelgebied. Ten noorden van de A12 kunnen bij het lint van de Bredeweg en Noordelijke Dwarsweg passende bedrijven komen. Ten zuiden van de A12 zijn de locaties nauwelijks zichtbaar vanaf de snelweg. Dit gebied grenst aan en wordt ontsloten via Knibbelweg-Oost. Hier kunnen grootschaliger bedrijven zich vestigen binnen het ruimtelijk raamwerk. Fasering is tot minimaal na 2020. Vooralsnog bestaat alleen ruimte voor maatwerkoplossingen voor lokale bedrijven.

5.3.4 Nieuwerkerk A20 zuid

Typering en bestemming

Het bedrijventerrein Nieuwerkerk A20 zuid is een gemengd bedrijventerrein van ca. 20 ha. bruto. In het bestemmingsplan heeft het gebied een agrarische-glastuinbouwbestemming met wijzigingsbevoegdheid naar bedrijventerrein. Beoogd gebruik volgens bestemmingsplan Zuidplas-West: Wijzigingsbevoegdheid voor bedrijven met milieucategorie 2 t/m 4.1 (kleinschalige groothandel, distributie en logistiek), met behoud van bestaande woningen in de lintzone.

Herijking en uitvoeringsstrategie

Het bedrijventerrein A20 zuid is vooralsnog alleen bedoeld voor maatwerkoplossingen voor uit te plaatsen (boven)lokale bedrijvigheid. Op A20 zuid wordt een locatie van 9 ha voorbereid door een ontwikkelaar. Gezien het type gebied is hier vooral ruimte voor wat meer kleinschalige toevoegingen. De programmeringsvoorkeur is faseren tot minimaal na 2020, omdat de oorspronkelijke programmering (2015) met de huidige economie niet realistisch lijkt en er nog veel terreinen in de regio zijn met uitgeefbare gronden, ook nog tot 2015.

5.3.5 Nieuwerkerk A20 noord

Typering bedrijventerrein en bestemming

Het bedrijventerrein Nieuwerkerk A20 noord is een gemengd bedrijventerrein van ca. 20 ha. bruto, met vestiging van distributie en logistiek. Menging met andere functies is denkbaar. In het bestemmingsplan heeft het gebied een agrarische bestemming met wijzigingsbevoegdheid naar bedrijventerrein. Wijzigingsbevoegdheid voor bedrijven met milieucategorie 2 t/m 4.1. Onderliggende bestemming is Agrarisch-glastuinbouw.

Herijking en uitvoeringsstrategie

Een goede infrastructurele oplossing voor de ontsluiting van deze locatie is een aandachtspunt bij de ontwikkeling van de locatie. Hierbij is, mede vanwege de financiering, een grootschaliger aanpak van de realisering gewenst. Naar verwachting zal dit tot 2020 niet aan de orde zijn. Tot die tijd is er ruimte voor maatwerkoplossingen. De programmeringsvoorkeur is faseren tot minimaal na 2020, omdat de oorspronkelijke programmering (2015) met de huidige economie niet realistisch lijkt en er nog veel terreinen in de regio zijn met uitgeefbare gronden, ook nog tot 2015.

5.3.6 Driehoek A12 noord

Typering en bestemming

Driehoek A12 noord betreft een bedrijventerreinlocatie gereserveerd voor gemengde bedrijvigheid met 10-15 ha. voor hogere milieucategorie. A12 Noord heeft een oppervlakte van ca. 50 ha. bruto (40 ha. netto), waarvan ca. 15 ha. bestaand bedrijventerrein. Er is nog geen bestemmingsplan opgesteld voor het terrein. De gemeente gaat pas tot wijziging van de bestemming over wanneer er vanuit de markt voldoende vraag is aangetoond voor specifiek deze locatie.

Herijking en uitvoeringsstrategie

Juni 2013 is een rapportage over de behoefte in de markt opgesteld, waaruit blijkt dat er slechts een beperkte vraag is. Gezien de ontwikkelingen van nieuwe terreinen met bestemming logistiek en distributie en de restcapaciteit op de terreinen in Zuid-Holland is realisering van de locatie voor deze specifieke bestemming vooralsnog niet aan de orde. De ambitie blijft bestaan ontwikkeling mogelijk te maken als de markt aantrekt. De ruimtelijke reservering van het terrein ten behoeve van hogere milieucategorieën blijft bestaan.

5.3.7 Gouweknoop

Typering en bestemming

De Gouweknoop heeft een grootte van 100 ha. en was getypeerd als gemengd bedrijventerrein met voorzieningen, eventueel als woon-werklandschap dichtbij OV-haltes.

Er is geen bestemmingsplan. In de Provinciale Structuurvisie is het gebied aangemerkt als transformatiegebied.

Herijking en uitvoeringsstrategie

Ontwikkeling ten behoeve van centrumstedelijke functies is niet meer aan de orde. Het westelijk deel van de Gouweknoop (7a) blijft een mogelijke locatie voor ontwikkeling. Door de doorsnijding met infrastructuur zijn de kavels zeer versnipperd, waardoor de huidige (agrarische) functie onder druk staat en verrommeling op de loer ligt. Tussen Moordrechtboog en spoorlijn Gouda – Alphen aan den Rijn is al het Boogpark voorzien. Ten westen van de Moordrechtboog resteren nog enkele korte kavels, die weer doorsneden worden door de spoorlijn Den Haag – Gouda. Met de realisering van de Middenaansluiting op de Moordrechtboog zal de versnippering van het gebied nog groter worden. De uitstekende bereikbaarheid maakt de resterende gronden tussen Moordrechtboog en spoorlijn, aansluitend op Doelwijk, geschikt als bedrijfslocatie.

Voor het gedeelte tussen spoorlijn, Middelweg en Moordrechtboog ligt een meer gemengde functie meer voor de hand, passend bij de ontwikkeling langs de Middenweg (lanen en linten) en de Groene en Rode Waterparel die ten westen van de Middenweg tot ontwikkeling komen. Om initiatieven die de kwaliteit van het westelijk deel van de Gouweknoop versterken te kunnen faciliteren is het wenselijk dat de gemeente Zuidplas een ontwikkelingsvisie opstelt, waarin ook wordt aangegeven in welke fase van de Zuidplaspontwikkeling de ontwikkeling van dit gebied aan de orde zou kunnen zijn.

Voor het oostelijk deel van de Gouweknoop geldt de beschreven problematiek van verrommeling veel minder. Dit deel van de Gouweknoop komt dan ook te vervallen voor ontwikkeling.

5.3.8 Swanla Driehoek

Typering en bestemming

De Swanla Driehoek is een glastuinbouwlocatie met een grootte van ca. 20 ha. bruto. De typering was een uit te werken glastuinbouwbedrijvenlandschap, bestaand uit grootschalige gesloten glastuinbouw al dan niet in combinatie met direct of indirect verbonden bedrijvigheid (dubbel ruimtegebruik) en/of gemengde bedrijvigheid. Via een in het uitwerkingsplan op te nemen wijzigingsbevoegdheid is het mogelijk uit te plaatsen bedrijfsactiviteiten vanuit nijverheidscentrum in dit gebied te realiseren. Een adequate ontsluiting is nodig voor de uitwerking van deze bestemming (c.q. mogelijk maken van de ontwikkeling). In het bestemmingsplan is dit opgenomen als een uit te werken bestemming.

Herijking en uitvoeringsstrategie

De programmeringsvoorkeur betreft een combinatie van grootschalige gesloten glastuinbouw al dan niet in combinatie met direct of indirect verbonden bedrijvigheid (dubbel ruimtegebruik) en/of gemengde bedrijvigheid. De locatie komt pas aan de orde wanneer er behoefte is aan nieuwe glaslocatie, na de ontwikkeling van Knibbelweg-Oost en Glasparel+ en krijgt de planhorizon tot 2030. Randvoorwaarde is een goede ontsluiting van het gebied. Ontwikkeling van dit

glastuinbouwbedrijvenlandschap is pas aan de orde als er voldoende marktvraag is en de locatie conform de ladder van duurzame verstedelijking in aanmerking komt.

5.3.9 Glaslocatie noord van A12 (bij truckcenter Julianalaan)

Typering en bestemming

Dit is een glastuinbouwlocatie ter grootte van 30 ha. bruto. De locatie is getypeerd als een uit te werken glastuinbouwbedrijvenlandschap, bestaande uit grootschalige gesloten glastuinbouw in combinatie met direct of indirect verbonden bedrijvigheid ten behoeve van dubbel ruimtegebruik. Via een in het uitwerkingsplan op te nemen wijzigingsbevoegdheid is het mogelijk uit te plaatsen bedrijfsactiviteiten vanuit Nijverheidscentrum in dit gebied te realiseren. Er is een vigerend bestemmingsplan waar de locatie is opgenomen als uit te werken glastuinbouwbedrijvenlandschap.

Herijking en uitvoeringsstrategie

Deze glaslocatie wordt geprogrammeerd na 2020. De behoefte aan glastuinbouw wordt tot die tijd voldoende geacommodeerd op Glasparel+ en Knibbelweg-oost. Een adequate ontsluiting is randvoorwaardelijk voor de uitwerking van het zuidelijk deel van deze bestemming (c.q. het mogelijk maken van de ontwikkeling). Ontwikkeling van dit glastuinbouwbedrijvenlandschap is pas aan de orde als er voldoende marktvraag is en de locatie conform de ladder van duurzame verstedelijking in aanmerking komt.

5.3.10 Reservegebied glastuinbouw na 2020 (uit ISP)

Typering en bestemming

In het ISP is in Waddinxveen, tussen de Bentwoudlaan en de Zesde Tochtweg een reservegebied glastuinbouw (het zogenoemde pyjamagebied) voor na 2020 aangegeven als het niet mogelijk zou zijn de glasopgave op de voorziene locaties te realiseren.

Herijking en uitvoeringsstrategie

De status van reservegebied blijft gehandhaafd, al zal de realisatietermijn wel opschuiven. Ontwikkeling van glastuinbouwgebied loopt onder invloed van de economische situatie trager dan verwacht. Ramingen geven geen helderheid of voldoende hectare nieuw glas gerealiseerd kunnen worden op de aangegeven locaties.

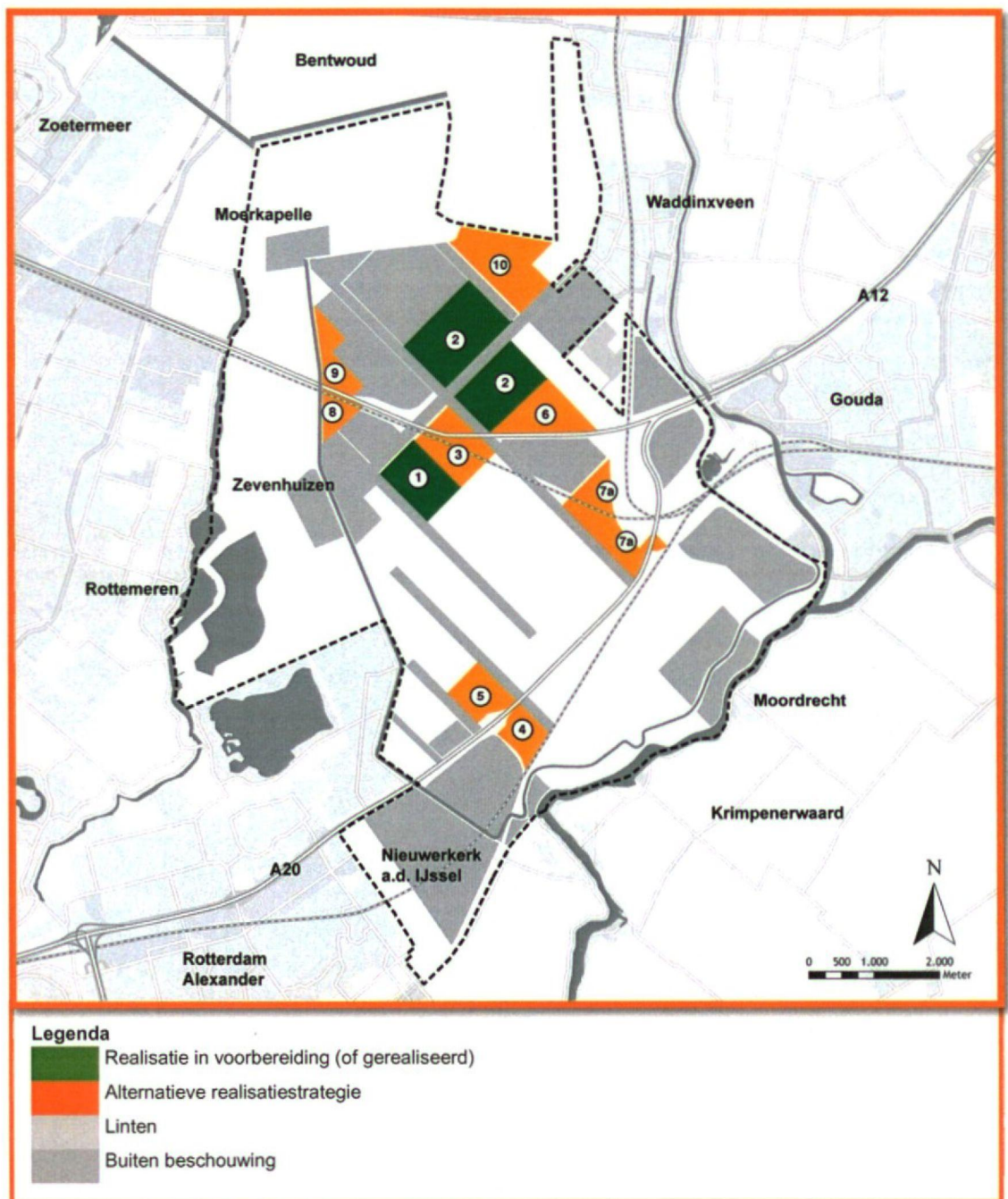
5.4 Conclusies herijking werken

Bedrijventerreinlocaties zullen afhankelijk van de marktvraag ontwikkeld worden, waarbij de Ladder van Duurzame verstedelijking wordt toegepast. Pas als de vraag is aangetoond en aantoonbaar niet binnen het bestaand stads- en dorpsgebied kan worden opgevangen, wordt gekeken hoe en waar deze kwalitatief het best kan worden geacommodeerd. Programmatisch gezien is het harde aanbod aan bedrijventerrein op dit moment voldoende om de vraag in Midden Holland te accommoderen. Op dit moment wordt prioriteit gegeven aan het ontwikkelen van de duurzame glastuinbouwbedrijvenlandschappen Knibbelweg Oost en Glasparel+. Voor specifieke en representatieve bedrijfsvestigingen is binnen de groenblauwe

landschappelijke structuur ruimte in het plantagekwadrant, de poort van de Zuidplaspolder. Bedrijventerrein A12 noord heeft een reservering van 10-15 ha. ten behoeve van Hoger Milieucategorieën. De bedrijventerreinen A20 noord en – zuid zijn hard aanbod en kunnen dienen voor opvang van vraag uit Rijnmond. De Swanladriehoek en de locatie ten noorden van het Truckcentrum bij de A12 zijn benoemd als glastuinbouwbedrijvenlandschappen. Het gebied tussen Bentwoudlaan en Zesde Tochtweg blijft een reservegebied. De Gouweknoop zal niet meer ontwikkeld worden voor stedelijke functies. Ontwikkeling van het westelijk deel van de Gouweknoop (7a) als bedrijventerrein wordt niet uitgesloten. Voor zowel de bedrijventerreinen als de glastuinbouwbedrijvenlocaties geldt dat ze, afhankelijk van de marktvrage, na toepassing van de Ladder van duurzame Verstedelijking kunnen worden ontwikkeld.

Locatie uit ISP	Herijking (faseren tot)	Prioritering
Glastuinbouwbedrijvenlandschappen	<i>(hard / zacht aanbod)</i>	
1. Knibbelweg-Oost	glastuinbouwbedrijvenlandschap 27 ha bedrijventerrein <i>z.s.m. (Hard aanbod)</i>	1
2. Glasporel +	glastuinbouwbedrijvenlandschap 1) Logistiek Park A12 2) Business Vredenburg <i>z.s.m. (zacht VOBP in procedure)</i>	
8. Swanla driehoek	Glastuinbouwbedrijvenlandschap <i>na 2020</i>	2
9. Glaslocatie Noord van A12 (Truckcenter)	Glastuinbouwbedrijvenlandschap <i>na 2020</i>	
10. Glaslocatie tussen Bentwoudlaan en Zesde Tochtweg	reservelocatie glastuinbouw, alleen indien andere locaties niet voldoende zijn.	3
Bedrijventerreinen		
3. Plantagekwadrant	entree Zuidplaspolder, bedrijventerrein met extra kwaliteitseisen <i>z.s.m. (Hard aanbod)</i>	1
4. Nieuwerkerk-Oost A20 Zuid	bedrijventerrein, mogelijk opvang Rotterdamse regio <i>Na 2020 (Hard aanbod, wijzigingsbevoegdheid BP)</i>	2
5. Nieuwerkerk-Oost A20 Noord	bedrijventerrein, mogelijk opvang Rotterdamse regio <i>Na 2020 (Hard aanbod, wijzigingsbevoegdheid BP)</i>	
6. A12 Noord	bedrijventerrein met HMC <i>Na 2020 (zacht)</i>	
7a. Gouweknoop, west	gemengd bedrijventerrein en wonen <i>Na 2030 (zacht aanbod) door gemeente</i>	

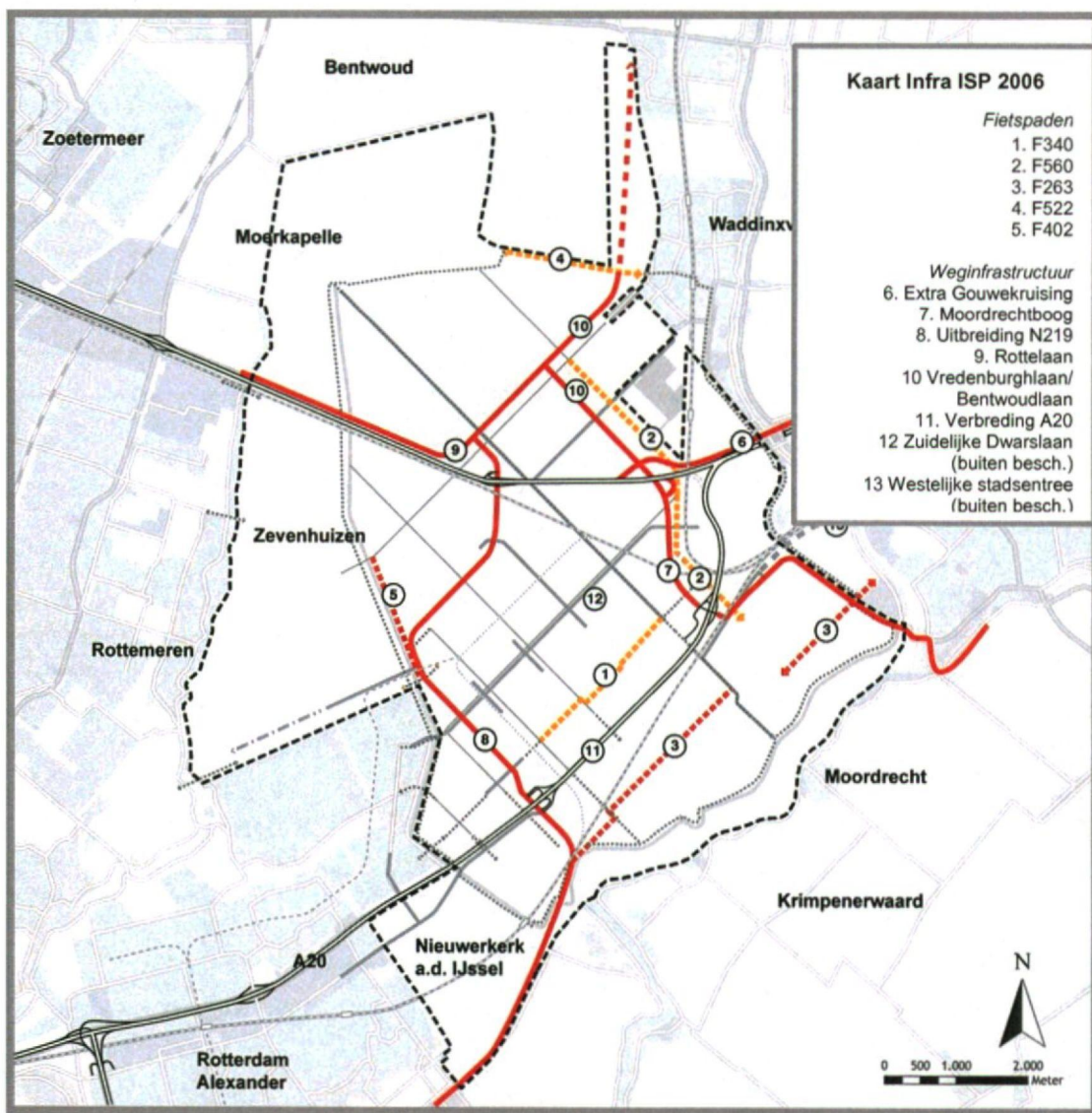
	<i>structuurvisie op te stellen</i>	
7b. Gouweknoop oost	komt te vervallen	n.v.t.

6 Mobiliteit en bereikbaarheid

6.1 Uitgangspunten en programma Intergemeentelijk Structuurplan

Ten tijde van het ISP in 2006 werd onderkend dat de omgeving van Zuidplas te kampen had met groeiende verkeersvraagstukken op zowel het hoofdwegennet, het regionale niveau als het lokale niveau. Uitgangspunt in het ISP was het principe 'eerst bewegen dan bouwen'.

Met de aanpak van het infranetwerk werden enerzijds bestaande verkeersvraagstukken opgepakt, anderzijds diende het als drager voor de ontsluiting van de stedelijke ontwikkelingsopgave.

De verschillende schaalniveaus in de weginfrastructuur functioneren in samenhang. Voor een goede bereikbaarheid van het gebied wordt het Rijkswegennet optimaal verbonden met de onderliggende regionale netwerken. Omgekeerd moeten maatregelen op het OVN bijdragen aan een betere verkeersafwikkeling op het HWN.

Vanuit deze randvoorwaarden en gebaseerd op de toen voorzien ontwikkeling van woon- en werklocaties werd het volgende pakket aan infrastructurele maatregelen vastgesteld:

- Extra Gouwekruising
- Moordrechtboog
- Uitbreiding N219
- Rottelaan
- Vredenburglaan/Bentwoudlaan
- Verbreding A20

6.2 Ontwikkelingen

6.2.1 Verkeersstudie

Met behulp van het regionaal verkeersmodel Midden Holland (RVMH) is voor 2030 het functioneren van de regionale infrastructuur onderzocht. Voor het prognosejaar 2030 is daarbij uitgegaan van het herijkte woningbouwprogramma 2030 (7.000 woningen in de Zuidplaspolder) en de actuele inzichten in de woningbouwontwikkeling in (de overige delen van) Gouda, Waddinxveen en Zuidplas. Dat geldt ook voor de arbeidsplaatsen in de glastuinbouw en op de bedrijfsterreinen. Voor de infrastructuur is rekening gehouden met de realisering van de 'harde' infrastructuur, namelijk de parallelstructuur A12/Moordrechtboog, Vredenburglaan en Bentwoudlaan. Ook zijn de meest recente inzichten van diverse kruispunten en spoor kruisingen in het verkeersmodel verwerkt.

Teneinde de robuustheid van de infrastructuur voor de langere termijn na te gaan is ook een plusscenario doorgerekend met 3000 woningen extra in het middengebied en een verbreding van A20 naar 2x3 rijstroken. Omdat bij de laatste doorrekening geconstateerd werd dat de verkeersdruk op de A20 het grootst is tussen de aansluitingen Moordrecht en Nieuwerkerk is nog een variant van het plusscenario doorgerekend met alleen een verbreding op dat wegvak, gecombineerd met een centrale aansluiting op de Moordrechtboog.

6.2.2 Conclusies uit verkeersstudie

In grote lijnen kan het vastgestelde wegennet rond de Zuidplaspolder het toegenomen verkeer, rekening houdend met het verstedelijkingsprogramma tot 2030, goed verwerken. Daarvoor is de aanleg van extra nieuwe wegen zoals de Rottelaan niet nodig. Ontsluiting van het glastuinbouwbedrijvenlandschap kan plaatsvinden met lokale oplossingen. Een centrale aansluiting op Moordrechtboog lijkt niet nodig voor 2030.

A20

Een knelpunt wordt wel verwacht t.a.v. de verkeersafwikkeling op de A20. De noodzaak om de maatregelen te nemen op het westelijke wegvak Nieuwerkerk – Moordrecht is groter dan op het noordelijke deel (Moordrecht – Gouweknoop) en op voorhand lijkt het vergroten van de capaciteit op dit wegvak gemakkelijker te realiseren dan het wegvak bij de Gouweknoop. Vergroting van de wegcapaciteit op de A20 Nieuwerkerk-Gouwe is in de situatie na de herprioriteringsdiscussie van voorjaar 2013 in het MIRT als studie geprogrammeerd tussen 2023 en 2028, als onderdeel van het prioritair bereikbaarheidspakket Zuidvleugel.

De aansluitingen op de snelwegen

De regio kent een aantal zwaar belaste aansluitingen op de snelwegen: A12 - N219 (Zevenhuizen, Waddinxveen), A12 – Moordrechtboog, A20 – Moordrechtboog en A20- N219 (Nieuwerkerk). Voor de meeste kruispunten op en om deze aansluitingen zijn recente studies gedaan naar de verkeersafwikkeling waaruit blijkt dat deze het verkeer voldoende kunnen verwerken, tenzij het verkeer op de snelweg (A20) terug gaat slaan naar de aansluitingen.

N 219

De N219 heeft vooral een gebiedsontsluitende functie. Dit in tegenstelling tot de Moordrechtboog, die vooral een functie vervult voor het (inter)regionale verkeer. De weggcapaciteit van de N219 tussen Zevenhuizen en Nieuwerkerk is in de planperiode voldoende om het verkeersaanbod te kunnen verwerken. Algehele verbreding of verlegging is niet nodig, wel is de capaciteit op de uiteinden een aandachtspunt.

Moerkapelle

Met het achterwege laten van de Rottelaan West ontstaat er druk op de route Noordeinde – Moerkapelse Zijde – Voorlaan. Uit deze studie blijkt dat de verkeersdruk hier hoog is en dat het vooral lokaal verkeer betreft met herkomst of bestemming Zevenhuizen en Moerkapelle. Op de andere toegangswegen naar Moerkapelle, de Bredeweg, het Noordeinde en de Zesde Tochtweg worden geen hoge verkeersbelastingen verwacht. Overigens kan met dit statisch verkeersmodel niet goed in beeld worden gebracht in hoeverre de eventuele verkeersbelemmerende maatregelen op bijvoorbeeld de Moerkapelse Zijde voor een daadwerkelijke vermindering van de intensiteiten zorgen.

Zuidelijke en Noordelijke Dwarsweg

De analyse van het verkeersmodel geeft aan dat de verkeersdruk op deze wegen zal toenemen. Dit zou zich vertalen in lange wachtrijen bij de 'om-en-om-situaties'. Waarschijnlijk zijn de hier aangegeven effecten overschat, maar er moet wel rekening worden gehouden met een toename van het verkeer waarvoor de wegen niet geschikt zijn. Het is zinvol om hiervoor beleid te formuleren en de situatie te monitoren.

Centrale aansluiting Moordrechtboog

De resultaten van het onderzoek geven geen aanleiding om in de planperiode de centrale aansluiting op de Moordrechtboog aan te leggen. Wel heeft het realiseren van die aansluiting een gunstig effect op de verkeersbelasting van de Middelweg wanneer ook de verbindingsweg Middelweg - Moordrechtboog bij de A20 vervalt. Daar staat tegenover dat er extra verkeersdruk op de Zuidelijke Dwarsweg kan ontstaan.

Routes rond Westergouwe (buiten IRP Zuidplaspolder)

De verkeersintensiteiten rond Westergouwe (N207 – N456) nemen aanzienlijk toe door de realisatie van de woningbouwlocatie en de zuidwestelijke randweg Gouda. Hierdoor is op termijn een overbelasting te verwachten op deze wegen en de kruispunten, die het wenselijk kan maken de capaciteit hier uit te breiden. Eén van de neveneffecten is dat het verkeer via de Schielands Hoge Zeedijk en Moordrecht toeneemt. Het is wenselijk hiervoor in samenhang oplossingen te ontwikkelen.

6.3 Herijking en realisatiestrategie

Voor de herijking van de weginfrastructuur, het openbaar vervoer en de fietsstructuur in de Zuidplaspolder zijn de volgende conclusies te trekken:

6.3.1 Hoofdwegennet

Uitgangspunt is een goed functionerend hoofdwegennet. Verbeteringen zijn daar intussen gerealiseerd of in uitvoering.

De verbreding van de A12 met een spitsstrook en de nieuwe aansluiting Waddinxveen - Zevenhuizen is gerealiseerd. De nieuwe aansluiting Moordrecht op de A20 is in uitvoering en vormt het begin van de Moordrechtboog. De capaciteitsuitbreiding van de A20 is gewenst. Het rijk heeft deze als studie in het MIRT geprogrammeerd voor de periode 2023-2028.

6.3.2 Regionale wegennet

Voor de verschillende onderdelen van het regionale wegennet wordt het volgende geconcludeerd.

De Omleiding Zevenhuizen van de N219 is gerealiseerd. Verbreding van dit gedeelte van de N219 naar 2x2 lijkt vooralsnog niet nodig.

De verkeersbelasting van de N219 tussen Nieuwerkerk en Zevenhuizen vereist geen capaciteitsvergroting. De huidige N219 kan het verkeer aan, maar op verschillende aansluitingen zijn wel capaciteit vergrotende maatregelen gewenst, zoals de ombouw van rotonde Nesselande naar een kruispunt met verkeerslichten. Dat betekent dat de huidige N219 zijn regionale functie blijft behouden en dus niet beschikbaar komt als gebiedsontsluitingsweg.

De Rottelaan, de regionale verbinding als parallelstructuur van de A12 over de Rotte, is niet nodig als regionale weg. Met enige aanpassingen kan het verkeer op de combinatie van de A12 en het lokale netwerk worden afgewikkeld. De verbinding van Moerkapelle westwaarts vraagt hierbij wel aandacht. Het zuidelijk deel van de Bentwoudlaan wordt in het Glasparel+ project als lokale ontsluiting aangelegd, voornamelijk voor de nieuwe glastuinbouw. De ombouw van de aansluiting A12/N219 naar de nieuwe Rottelaan/Bentwoudlaan vervalst hiermee. De huidige aansluiting op de Bredeweg en verder via de Beijerincklaan blijft de hoofdroute. De Beijerincklaan tussen de Vredenburglaan en de Bredeweg komt dus niet beschikbaar als gebiedsontsluitingsweg. Met de ombouw van het kruispunt N219 – Bredeweg kan de infrastructuur het toekomstige verkeer goed verwerken, zoals gebleken is uit een recente studie naar de verkeersafwikkeling bij Glasparel+. Het gedeelte van Bentwoudlaan naar de verlengde Van Beethovenlaan wordt samen met de Vredenburglaan als onderdeel van de N207 corridor gerealiseerd. Hierover worden binnenkort afspraken met de gemeente Waddinxveen gemaakt. De Vredenburglaan sluit aan op de Moordrechtboog en de Parallelstructuur A12 (Gouwelaan). De aanbesteding van dit majeure project wordt in 2014 verwacht. Hierbij is sprake van een bijdrage van het Rijk vanwege de ontlasting van het hoofdwegennet, met name in het knooppunt Gouwe en het aquaduct. De oplevering van de parallelstructuur A12/Moordrechtboog is gepland in 2016.

Aan de oostkant van de Zuidplaspolder is de zuidwestelijke randweg (ZWR) Gouda in de N207 gerealiseerd. Een Westelijke Stadsentree van Gouda is niet actueel meer. Op het gedeelte van de N207 en N456 tussen de Zuidwestelijke rondweg Gouda en de nieuwe aansluiting Moordrecht zullen op termijn maatregelen nodig zijn om de capaciteit te vergroten. Dit valt niet onder het IRP

Zuidplaspolder en kan nader uitgewerkt worden in samenhang met het tempo van de ontwikkeling van Westergouwe.

De nieuwe regionale verkeerstructuur met de geplande parallelstructuur A12/Moordrechtboog, Vredenburglaan en Bentwoudlaan kan de verwachte verkeerstromen goed opvangen.

6.3.3 Lokale wegennet

De lokale gebiedsontsluitingswegen vormen het intermediair tussen de regionale wegenstructuur en de verblijfswegen en –straten. Verschillende wegen zullen ook in toekomst die functie vervullen zoals de Bredeweg tussen de aansluiting N219/A12 en Moerkapelle. De realisatie van de geplande nieuwe lokale ontsluitingswegen is mede afhankelijk van het tempo van de gebiedsontwikkeling. Nu de realisatie van nieuwe woon- en werklocaties nog niet op gang gekomen is, zijn deze nieuwe lokale wegen ook nog niet in uitvoering. Dat geldt zeker voor de nieuwe ontsluitingswegen parallel aan de bestaande linten. Een enkele uitzondering wordt gevormd door de nieuwe spoortunnel in de Zuidelijke Dwarslaan ter vervanging van de gelijkvloerse spoorwegkruising van de Zuidelijke Dwarsweg. Hiermee is een eerste aanzet gegeven voor de nieuwe Zuidelijke Dwarslaan.

6.3.4 Openbaar vervoer

Nu het verstedelijkingsprogramma uit zal komen op de onderkant van de oorspronkelijke bandbreedte van 15.000 à 30.000 woningen en de woningbouw gericht wordt op dorpse en landelijke woonmilieus moeten de ambities met betrekking tot het openbaar vervoer worden bijgesteld. De opening van een halte Gouweknoop zowel aan de Rotterdamse, de Haagse lijn als de spoorlijn Alphen-Gouda is niet meer voorzien. Het gebruik van een dergelijke halte wordt door spoorbeheerder ProRail financieel onhaalbaar beschouwd en de NS vindt de haltering moeilijk inpasbaar in de dienstregeling.

Vooralsnog voldoet de huidige busbediening van de bestaande kernen. Eventuele intensivering van de busbediening kan overwogen worden in relatie tot de realisatie van de woningbouw, inclusief de daarvoor gewenste infrastructuurmaatregelen.

Uit een eerdere verkenning is al naar voren gekomen dat het reserveren van de mogelijkheid van een Stedenbaanhalte Doelwijk aan de Haagse lijn wenselijk is. Op lange termijn moet blijken of die optie past in de verstedelijkingsstrategie. Het blijft tevens wenselijk een HOV tracé Nesselande-Doelwijk ruimtelijk niet onmogelijk te maken. De reservering voor een HOV lijn langs de Tweede Tochtweg vervalft.

6.3.5 Fietspadenstructuur

Omdat de ontlasting van de polderassen door de realisering van nieuwe ontsluitingswegen nog niet gerealiseerd is zullen die lanen en linten pas op een later moment beschikbaar komen als nieuwe fietsroutes. Twee zelfstandige fietspaden worden in het kader van het provinciale Fietsplan aangelegd: de F263 door het restveengebied van Nieuwerkerk naar Gouda en de F340 op de grens van de Rode en de Groene waterparel. In het Ringvaartpark is de voorbereiding van de fietsroute op de Kleikade (F522) in de verkenningsfase. Dat geldt ook voor de fietsverbinding Zevenhuizen zuidwaarts (F402). Nader onderzoek wordt nog voorbereid naar een fietsroute in het Boogpark (F560).

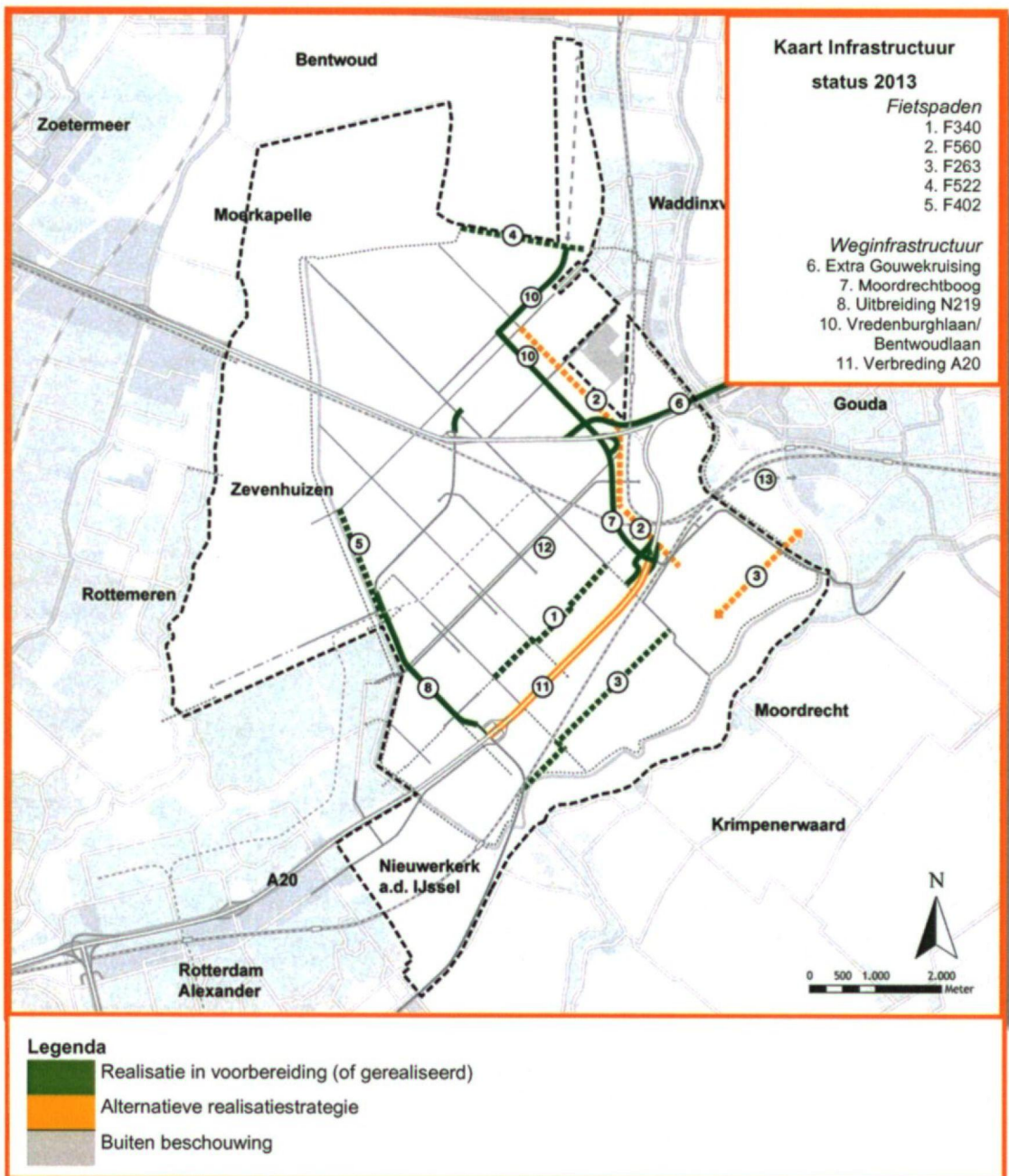
6.4 Conclusies herijking verkeer

De fasering voor de woningbouw en werklocaties heeft consequenties voor het infrastructuurprogramma in de Zuidplaspolder. Conclusie uit de herijkingsstudie is dat de reeds in uitvoering dan wel voorbereiding zijnde projecten Moordrechtboog, parallelstructuur A12 en Vredenburglaan/Bentwoudlaan (tussen Verlengde Beethovenlaan en Vredenburglaan) noodzakelijk blijven, ook bij het herijkte programma voor wonen en werken. Deze regionale infrastructuur is voldoende voor het verstedelijkingsprogramma zoals nu door de ROZ voorzien tot 2030. Daarvoor is de Rottelaan niet nodig. Voor de ontsluiting van het glastuinbouwbedrijvenlandschap te noorden van de A12 zijn lokale oplossingen denkbaar. Ook is de wegcapaciteit op de N219 tussen Zevenhuizen en Nieuwerkerk in de planperiode voldoende. Algehele verbreding of verlegging is niet nodig, wel is de capaciteit op de uiteinden een aandachtspunt. Zoals dat buiten het project Zuidplaspolder ook bij de realisering van Westergouwe geldt voor de N207/N456.

Verbeteringen in het lokale netwerk zijn nodig op de Zuidelijke Dwarslaan en voor de ontsluiting van Moerkapelle westwaarts. Voorzien is tevens de aansluiting Doelwijk op de Moordrechtboog. De middenaansluiting Moordrechtboog hangt samen met de ontwikkeling in het middengebied van de Zuidplaspolder en komt naar de huidige inzichten pas in beeld na 2030.

Voor het functioneren van de Moordrechtboog blijft een verbreding van de A20 tussen Moordrecht en Nieuwerkerk nodig. Uit de studie komt naar voren dat de overbelasting het grootst is op het gedeelte tussen Nieuwerkerk aan den IJssel en Moordrecht. Verbreding van dit gedeelte zou vanwege het functioneren van de Moordrechtboog zo spoedig mogelijk moeten plaatsvinden. Vergroting van de wegcapaciteit op de A20 is in het MIRT als studie pas geprogrammeerd tussen 2023 en 2028.

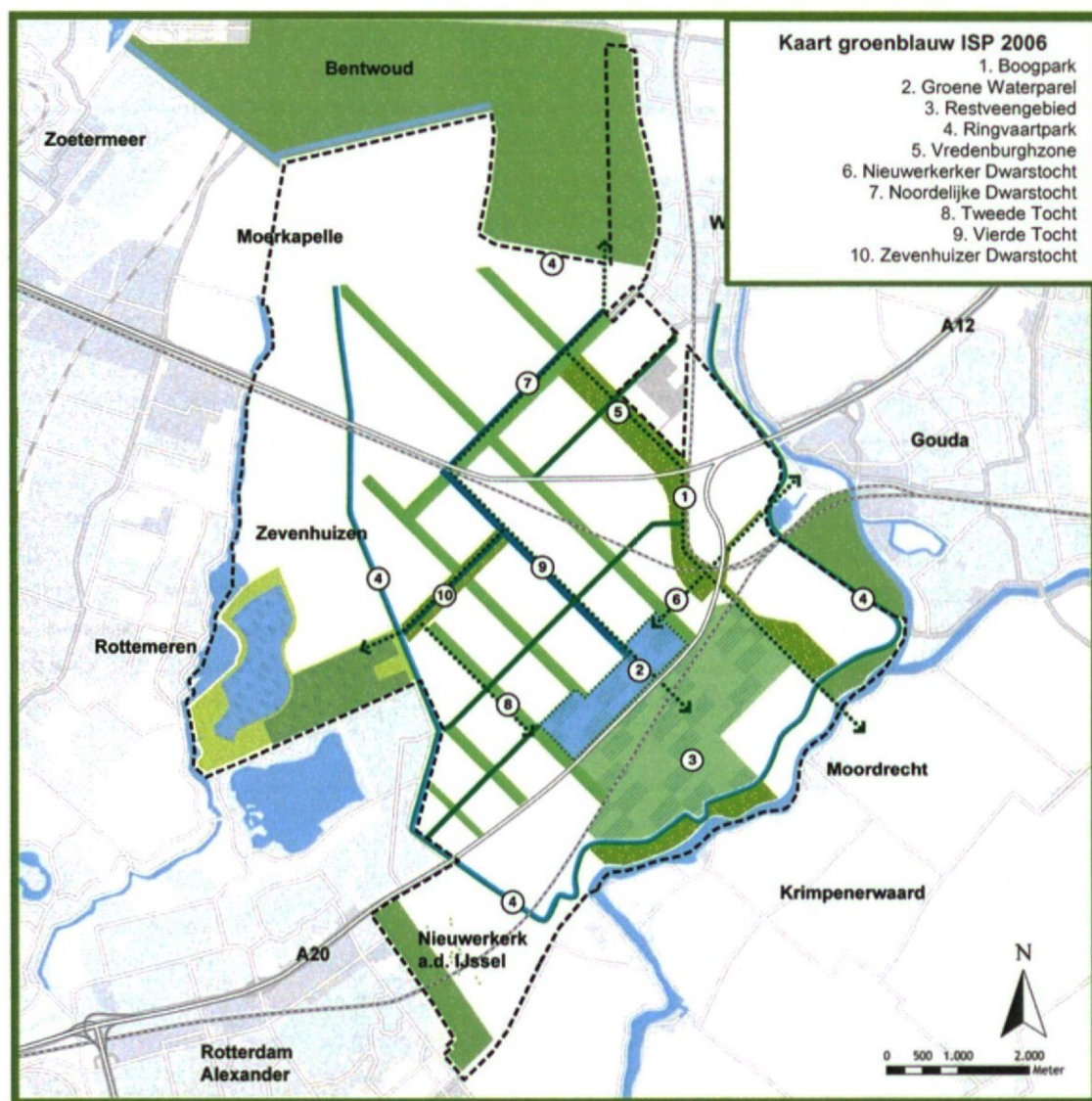
infra uit ISP	herijking	uitvoeringsstrategie
Extra Gouwekruising	project in uitvoering	uitvoerder PZH
Moordrechtboog	project in uitvoering	uitvoerder PZH
Uitbreiding N219	reeds gerealiseerd	
Rottelaan	vervallen als regionale verbinding	gebiedsontsluiting gemeentelijke verantwoordelijkheid
Vredenburglaan/Bentwoudlaan	project in voorbereiding	PZH uitvoerder regionale verbinding
Verbreding A20	noodzakelijk	verantwoordelijkheid rijk

7 Groen en Blauw

7.1 Uitgangspunten en hoofdplanstructuur Intergemeentelijk Structuurplan

In het ISP is gesteld dat het groenblauwe casco in de Zuidplaspolder een tweeledig doel heeft. Ten eerste heeft het steeds dichtter wordende stedelijk netwerk in de Zuidvleugel behoefte aan een robuuste en gedifferentieerde groenstructuur. Ten tweede zijn de groenblauwe kwaliteiten onontbeerlijk voor de leefbaarheid en het vestigingsklimaat voor wonen en werken.

De groenblauwe structuur is gebaseerd op het eigen karakter van de polder, met een heldere structuur van loodrecht op elkaar staande wegen en waterlopen binnen de hoger gelegen Ringvaart. De groenblauwe structuur is ontworpen als een casco waarbinnen de rode ontwikkelingen kunnen plaatsvinden. Tevens zorgt dit casco voor verbindingen door het te verstedelijken midden- en noordelijk deel van de Zuidplas met de grote landschappelijke eenheden in de omgeving.

Uitgangspunt was: Eerst structuur en dan kijken of het programma er zinvol in opgenomen kan worden. De basis voor de Groenstructuur, zoals vastgelegd in het ISP, wordt gevormd door Restveen en Groene Waterparel met groenblauwe verbindingen naar de Rottewig via de Tweede Tocht, naar het Bentwoud via de Vierde Tocht en de Noordelijke Dwarstocht en naar 't Weegje. Tevens was een Groenblauwe verbindingszone van het Bentwoud naar de Krimpenerwaard opgenomen aan de oostzijde van de polder (Vredenburgzone) die tevens dienst doet als recreatieve randzone van de (uitbreidingen van) Gouda en Waddinxveen. conclusie in het ISP was dat deze structuur, tezamen met de Ringvaart(park)zone en de rechthoekige structuur van lanen, linten en tochten ruimte bood voor een flexibel verstedelijkingsprogramma. De volgende onderdelen zijn opgenomen in de hoofdplanstructuur:

- Boogpark
- Groene Waterparel
- Restveengebied
- Ringvaartpark
- Vredenburgzone
- Stelsel van tochten

Het programma voor water en groen zoals opgenomen in het ISP is gebaseerd op beleid uit 2006. Ook de uitvoeringsstrategie en de afspraken over verantwoordelijkheden waren daarop gebaseerd. De provincie was vanuit de ILG-doelstellingen verantwoordelijk voor de uitvoering van het groenprogramma. Groene Waterparel en Restveen behoorden tot de EHS, Boogpark (buiten de eerste ILG-periode) en Vredenburgzone waren opgenomen in de RodS, langs de tochten waren ecologische verbindingszones gepland als verbinding van de Krimpenerwaard naar het Bentwoud. Het hoogheemraadschap was verantwoordelijk voor de historische wateropgave. Voor de wateropgave die voortvloeit uit de ontwikkeling is de initiatiefnemer verantwoordelijk. Ringvaartpark was een verantwoordelijkheid van de gemeenten. Daarbij heeft de gemeente Waddinxveen van meet af aan aangegeven dat voor haar gold dat ontwikkelingen budgetneutraal moesten plaatsvinden.

7.2 Ontwikkelingen

Uitgangspunt voor de herijking groen zijn rijksbezuinigingen en de daaruit voortvloeiende beleidswijzigingen op provinciaal niveau en de beleidswijzigingen van het hoogheemraadschap. Daarnaast spelen de herijking van het programma voor wonen en werken een rol. Als gevolg van de rijksbezuinigingen op het ILG heeft de provincie een herijking doorgevoerd. In 2013 is in de beleidsvisie Groen het herijkte programma voor Recreatie om de Stad en Ecologische Hoofdstructuur vastgesteld. In de partiële herziening van de Provinciale Structuurvisie (2013) worden deze vervolgens vastgelegd. Daarin wordt ook de herijking van de ecologische verbindingen vastgelegd. De rijksbezuinigingen en provinciale herijking van RodS, EHS en ecologische verbindingen hebben inhoudelijke en financiële consequenties voor de groenblauwe hoofdplanstructuur uit het ISP.

Niet alleen door rijk en provincie zijn beleidswijzigingen doorgevoerd. Het hoogheemraadschap heeft een nieuwe visie ontwikkeld op het oplossen van de waterproblematiek in de

Zuidplaspolder. Er zijn geen 'grootschalige' bergingsgebieden meer noodzakelijk. Oplossingen voor wateropgaven blijken veel effectiever in het watersysteem gerealiseerd te worden door het veranderen/verbeteren van kunstwerken en het aanpassen van waterlopen. Dit heeft gevolgen voor de ruimtelijke opgave.

In onderstaande tabel zijn de gevolgen van de beleidswijzigingen van rijk, provincie en hoogheemraadschap per onderdeel weergegeven.

Gebied	groenbeleid 2006		beleidsvisie groen 2013		waterbeleid 2006	waterbeleid 2013
	beleidsdoelstelling	financiering vanuit provincie	beleidsdoelstelling	financiering vanuit provincie	beleidsdoelstelling	beleidsdoelstelling
Restveengebied	EHS	14,7 ILG	vervallen als EHS	geen financiële middelen uit ILG	natuur	duurzame functies
Groene Waterparel	EHS 135 ha	9,9 ILG	handhaving als EHS	80 ha ecologische basisinrichting en beheer zeker uit EHS en NR budget	natuur, onderzoek water opzetten	doelstellingen gehandhaafd
Boogpark	RodS	2,1 RodS	handhaven recreatiezone op functiekaart bij zicht op realisatie voor 2021	financiële bijdrage uit Uitvoeringsprogramma Groen mogelijk (geen bedrag genoemd)	bergingsopgave 8 ha. waterberging HHSK	bergingsopgave vervallen
Vredenburghzone	RodS	5,2 RodS	handhaven recreatiezone op functiekaart bij zicht op realisatie voor 2021	financiële bijdrage uit Uitvoeringsprogramma Groene mogelijk (geen bedrag genoemd)	opgave waterberging HHSK en ontwikkeling Triangel	waterbergingsopgave HHSK vervallen waterbergingsopgave tgv ontwikkeling Triangel gehandhaafd
2 ^e Tocht	ecologische verbinding	subsidie PZH	vervallen als ecologische verbinding	geen financiële middelen uit groenbeleid	bij ontwikkeling verleggen door veroorzaker	doelstelling gehandhaafd
Zevenhuizerdwarstocht	ecologische verbinding	subsidie PZH	vervallen als ecologische verbinding	geen financiële middelen uit groenbeleid	opgave waterberging HHSK en tgv ontwikkeling	opgave waterberging HHSK vervallen wel opgave tgv ontwikkeling

Nieuwerkerkerdwarstocht	ecologische verbinding	subsidie PZH	vervallen als ecologische verbinding	geen financiële middelen uit groenbeleid	aanvulling op bestaand tochtenstelsel	vervallen
4eTocht/ Noordelijke Dwarstocht		1,4 ILG	handhaving (met verlenging) als ecologische verbinding	geen financiële middelen	verbreden 4 ^o Tocht door HHSK Nrdl. Dwarstocht opgave tgv ontwikkeling	4 ^o Tocht gerealiseerd opgave Nrdl Dwarstocht tgv ontwikkeling gehandhaafd
Ringvaartpark	geen	geen	geen	geen	geen	geen

Naast gewijzigd beleid en het wegvallen van financieringsbronnen ten gevolge daarvan, moet ook de inzet van andere financieringsbronnen, zoals de mogelijkheden om vanuit opbrengsten uit woningbouw water en groen te financieren, worden bijgesteld. Ook al is de hoofdplanstructuur niet een op een gerelateerd aan het woningbouwprogramma, toch kan een wisselwerking bestaan tussen groenblauwe en rode ontwikkelingen, zowel wat betreft aantrekkelijkheid van het woonklimaat als wat betreft fasering en financiering. Een andere financieringsstroom die is gewijzigd, is de veel beperktere inzetbaarheid van voor 1 januari 2007 verworven BBL-gronden ten behoeve van de realisatie van de EHS.

In 2009 heeft het rijk subsidie uit het Nota Ruimte Budget beschikt voor de versnelling van de groenopgave in Restveen en Groene Waterparel. Er vindt momenteel overleg plaats met het rijk om te bezien hoe de Businesscase voor het onderdeel Restveengebied bijgesteld kan worden binnen de doelstellingen van de beschikking.

7.3 Herijking en realisatiestrategie

Bij de studie naar de herijking van het programma water en groen is zowel naar de groenblauwe structuur in zijn totaliteit gekeken als naar de verschillende onderdelen. Daarbij zijn niet alleen de gevolgen van de bezuinigingen en beleidswijzigingen onder de loep genomen, maar is ook gekeken of de herijking van het woningbouwprogramma en/of ontwikkeling van de werklocaties van invloed is op de groenblauwe structuur. Per onderdeel is bezien of er een wisselwerking is met de woningbouwontwikkeling en/of ontwikkeling van werklocaties, welke rechtvaardiging er is voor de groenontwikkeling en welke uitvoeringsstrategie mogelijk is.

Enkele onderdelen van de het groene en blauwe programma zijn uitgevoerd. Binnen de gemeente Zuidplas is de inrichting van de Eendragtspolder als recreatiegebied afgerond. De ontsluiting over de Ringvaart staat voor de komende jaren op het programma. Het hoogheemraadschap heeft de verbreding van de Vierde Tocht in 2013 afgerond.

7.3.1 Hoofdplanstructuur groen en blauw

De hoofdplanstructuur is ontworpen als een casco waarbinnen de rode ontwikkelingen in de Zuidplaspolder kunnen plaatsvinden en heeft tevens een kwaliteitsverbetering voor de

groenstructuur van de Zuidvleugel als doel. Ook als de rode ontwikkelingen in de Zuidplaspolder gefaseerd worden of er minder geprogrammeerd wordt blijft het groenblauwe casco een kwalitatief goede en gewenste groenstructuur voor de Zuidplaspolder. Wel kunnen doelstellingen aangepast worden, evenals fasering, verantwoordelijkheidsverdeling en uitvoeringsstrategie. Het wordt een strategie gerelateerd aan de rode ontwikkeling, samen met of door gebiedspartijen. Een uitvoeringsstrategie die flexibel is, meer gefaseerd en die inspeelt op kansen in het gebied. Ontwikkeling van de groenstructuren wordt meer in combinatie met de rode ontwikkeling uitgevoerd en wordt daarmee meer verantwoordelijkheid van gemeenten en gebiedspartijen. Uitzondering daarop zijn de uitvoering van de op ecologische waarden gerichte basisinrichting van de Groene Waterparel en de aan de inrichting van het Restveen, waarvoor nog middelen van hogere overheden aanwezig zijn.

7.3.1.1. Boogpark

Doelstelling en bestemming

Het Boogpark is een gebied van ca. 25 ha dat ingesloten zal worden door infrastructuur. De oorspronkelijke doelstellingen voor het Boogpark waren recreatief (RodS), recreatieve verbinding, waterberging, ecologische verbinding en een parkfunctie in het te verstedelijken gebied van de Gouweknoop. In het bestemmingsplan van de gemeente Zuidplas en in het PIP Gouweknoop heeft het gebied een uit te werken groenbestemming.

Hoewel de RodS is vervallen is de recreatieve doelstelling gehandhaafd in de beleidsvisie groen en de ontwerp partiële herziening van de PSV. De aanduiding als ecologische verbinding is komen te vervallen. De waterbergingsdoelstelling van het Hoogheemraadschap is komen te vervallen als gevolg van de herijking van de wateropgave 2012. Daaruit is gebleken dat de waterberging in het Boogpark onvoldoende oplossing biedt en dat maatregelen in de waterstructuur buiten het Boogpark (kunstwerken en waterlopen) gericht op het vasthouden van water veel effectiever zijn. De parkfunctie was gerelateerd aan de ontwikkeling van de Gouweknoop met centrum stedelijke functies. Deze doelstelling is komen te vervallen. Ontwikkeling als bedrijventerrein is momenteel niet geprogrammeerd voor 2030. Een parkfunctie moet te zijner tijd beoordeeld worden in relatie tot de ontwikkeling als bedrijventerrein. (zie hoofdstuk werken). Het gebied heeft een geïsoleerde ligging tussen infrastructuur. Om verrommeling tegen te gaan zijn maatregelen wel noodzakelijk.

Uitvoeringsstrategie

Provincie en gemeente zijn in overleg om te bezien hoe vorm gegeven kan worden aan de inrichting van het gebied. De gemeente Zuidplas krijgt ruimte om met planologische mogelijkheden invulling te geven aan de inrichting van het gebied binnen de functies agrarisch, recreatief of natuur. Indien de gemeente een plan opstelt dat voldoet aan de voorwaarden van het uitvoeringsprogramma groen kan daaruit een financiële bijdrage worden gedaan. Tevens wordt bekeken of het gebied in gebruik kan blijven bij de nog functionerende agrariër in het gebied, waarbij opstallen tbv een intensieve veehouderij echter uitgesloten zijn. Ook de reeds door de provincie verworven gronden maken deel uit van de onderhandelingen.

De ontsluiting van het gebied voor de huidige bewoners is, met de aanleg van de Moordrechtboog een noodzaak. Hier zou een combinatie gemaakt kunnen worden met de recreatieve fietsverbinding F560 (deel van de verbinding van Westergouwe naar Bentwoud). Een

studie naar een fietsverbinding is reeds opgenomen in de overprogrammering van het provinciale programma fiets.

Op deze manier kan het gebied voor de huidige gebruikers ontsloten worden en voor hen een bruikbaar en gebied blijven/worden.

Boogpark	was	wordt
doelstelling	ecologische verbinding recreatief (RodS en fietsverbinding) waterberging park	groen recreatief/agrarisch recreatief (verbinding) parkfunctie alleen gerelateerd aan ontwikkeling Gouweknoop
bestemming	uit te werken groen	uit te werken groen
tijd	2010-2020	2010-2020 (m.u.v. park)
financiering	2,1 RodS 6,9 elders (gemeente, programma fiets, HHSK)	gemeente programma fiets (F560) mogelijk bijdrage uit UPG
verantwoordelijken	ROZ, gemeente, PZH, HHSK	gemeente met gebiedspartijen PZH ihkv fietspadenplan
strategie	gemeente legt RodS gebied aan met bijdrage provincie Hoogheemraadschap zorgt voor waterberging	Gemeente draagt zorg voor bestemming en afspraken over gebruik met bewoners. Provincie kan fin. bijdrage leveren uit uitvoeringsprogramma groen.. Nagaan of ontsluiting tbv bewoners kan samengaan met aanleg fietspad (PZH). Parkfunctie op lange termijn, alleen gerelateerd aan ontwikkeling Gouweknoop

7.3.1.2. Groene Waterparel

Doelstelling en bestemming

De Groene Waterparel is een gebied van 135 ha groot. De ecologische doelstellingen voor de Groene Waterparel zijn behouden. De bijzondere kwaliteit van de Groene Waterparel wordt veroorzaakt door het vóórkomen van kattenklei in de ondergrond. De kattenklei zorgt er voor dat het grond- en slootwater voedselarm is. Daardoor ontstaat een bijzondere flora en fauna vooral rond de slootkanten. Bovendien is het slootwater heel helder, in tegenstelling tot het (bruine) water in de veengebieden. Een zorgvuldige waterhuishouding is vereist om deze werking van de kattenklei te behouden. Het gebied is als EHS gehandhaafd in de provinciale beleidsvisie groen en de ontwerp partiële herziening van de PSV. De Groene Waterparel heeft in het bestemmingsplan overwegend een natuurbestemming. Daarnaast heeft de Groene Waterparel een relatie met de ontwikkeling van de Rode Waterparel. Dit is als zodanig ook benoemd in de structuurvisie van de

gemeente Zuidplas. Een kwalitatief hoogwaardig groen- en recreatiegebied dat bijdraagt aan de woonkwaliteit.

Uitvoeringsstrategie

De provincie blijft verantwoordelijk voor de praktijkproef voor het opzetten van water en voor de ecologische basisinrichting. De inrichting van 80 ha. is zeker gesteld en wordt, evenals de praktijkproef gefinancierd met subsidie vanuit Nota Ruimtemiddelen. Voor de resterende hectares staat de provincie het groeninstrumentarium ter beschikking.

Het toevoegen van extra kwaliteiten bovenop de basisinrichting kan door gemeente en private partijen ter hand worden genomen. De uitvoering hiervan is gekoppeld aan de ontwikkeling van de Rode Waterparel zowel financieel als in fasering.

Groene Waterparel	was	wordt
doelstelling	EHS	EHS, extra kwaliteit daarbovenop
bestemming	natuur	natuur
tijd	voor 2015	basisinrichting voor 2020 overige afh. van rode ontwikkeling
financiering	9,9 ILG 11,5 elders (afdracht, boekwinst, NR-middelen)	€ 3,2 NR middelen ⁴ mogelijkheden groeninstrumentarium PZH extra kwaliteit uit ontwikkeling Rode Waterparel
verantwoordelijk	PZH	PZH voor EHS gemeente en gebiedspartijen voor extra kwaliteiten
strategie	PZH legt EHS aan gemeente doet financiële bijdrage (afdracht hoofdplanstructuur)	80 ha. ecologische basisinrichting en praktijkproef door PZH (met subsidie nota ruimtemiddelen) 55 ha. ecologische basisinrichting nog te regelen uit groeninstrumentarium extra kwaliteit uit ontwikkeling rode Waterparel

7.3.1.3. Restveengebied

Doelstelling en bestemming

Het Restveen is een gebied van ca. 375 ha. dat momenteel nog in agrarisch gebruik is, maar waarvan de agrarische functie vanwege de waterproblematiek op den duur niet meer mogelijk is.

⁴ subsidievoorschot tbv aankoop, inrichting en beheer en praktijkproef.

De oorspronkelijke doelstellingen voor het gebied lagen op het vlak van ecologie, waterhuishouding en recreatief gebruik. Ongeveer 200 ha van het Restveengebied waren aangewezen als ecologische hoofdstructuur. De EHS-status is komen te vervallen. In het bestemmingsplan heeft het gebied een agrarische bestemming met wijzigingsbevoegdheid naar natuur.

Uitvoeringsstrategie

Ook al behoort het Restveen niet meer tot de ecologische hoofdstructuur, een functiewijziging in het gebied is op termijn onvermijdelijk. De waterproblematiek maakt beëindiging van het agrarisch gebruik op termijn noodzakelijk. Behalve natte natuur wordt ook aangepast agrarisch gebruik in de overweging meegenomen. Voorjaar/zomer 2013 heeft het Hoogheemraadschap een geohydrologisch onderzoek gedaan in het gebied om te achterhalen tot wanneer een agrarische functie nog mogelijk is in het gebied.

Middelen uit het ILG zijn vanwege het vervallen als EHS niet meer beschikbaar voor het gebied. Wel is een klein deel van de gronden al verworven (grondbank en BBL) en is mogelijk nog subsidie beschikbaar vanuit de Nota Ruimtemiddelen. Met het rijk vindt overleg plaats over de bijstelling van de Businesscase voor het Restveengebied, binnen de doelstellingen van de beschikking.

Op korte termijn gaan Hoogheemraadschap en gemeente met provincie en gebruikers en eigenaren in het gebied onderzoeken hoe het gebied in de toekomst ingericht en gebruikt kan worden. Het idee is om op relatief korte termijn te komen tot een meer extensief agrarisch gebruik in combinatie met agrarisch natuurbeheer en/of alternatieve vormen van landbouw met een hoog waterpeil, dan wel (natte) natuur. Hiermee wordt een eerste stap gezet naar een transitie gericht op een duurzaam economisch en waterstaatkundig functioneren van dit gebied.

Restveen	was	wordt
doelstelling	EHS waterhuishouding recreatief gebruik	duurzame functies, o.a. natte natuur waterhuishouding recreatief gebruik
bestemming	agrarisch met wijzigingsbevoegdheid naar natuur	ongewijzigd
tijd	voor 2020	vanaf 2015
financiering	14,7 ILG 11,1 elders	mogelijk NR middelen programma fiets(F263) particulier
verantwoordelijken	PZH HHSK	HHSK voor peilbeheer en daarbij behorende functies gemeente in overleg met eigenaren voor groene functies
strategie	PZH legt EHS aan, en fietspad F263 HHSK zorgt voor waterhuishouding	gebiedsproces om te komen tot afspraken over toekomstig gebruik en beheer F263 wordt aangelegd door PZH

7.3.1.4. Ringvaartpark

Doelstelling en bestemming

De oorspronkelijke doelstelling van het Ringvaartpark was samenhang brengen in de zone langs de Ringvaart met een recreatieve structuur. Deze doelstelling is gehandhaafd.

Uitvoeringsstrategie

De uitvoeringsstrategie is niet gewijzigd. Gemeenten voeren maatregelen uit zodra daar kansen toe zijn, o.a. gekoppeld aan gebiedsontwikkelingen. Enkele fietsverbindingen zijn opgenomen in het provinciaal fietspadenplan. Door de gemeente Zuidplas is een rapportage opgesteld waarin voor haar grondgebied in kaart is gebracht welke maatregelen op korte termijn en welke op lange termijn uitgevoerd kunnen worden. Voor de korte termijn staan gepland maatregelen bij Zevenhuizen Zuid en de provinciale studie naar fietspad F402. Op langere termijn gelegen is de gebiedsontwikkeling van Nieuwerkerk noord, waar dan ook het Ringvaartpark bij betrokken wordt. Op het grondgebied van Waddinxveen wordt momenteel de planstudie uitgevoerd naar fietspad F522 op de Kleikade.

Ringvaartpark	was	wordt
doelstelling	samenhang brengen in zone	ongewijzigd
bestemming	agrarisch	ongewijzigd
tijd	vanaf 2010	ongewijzigd
financiering	uit ontwikkeling	ongewijzigd
verantwoordelijken	gemeenten PZH voor F522 en F402	ongewijzigd
strategie	indien zich ontwikkelingen voordoen, daar recreatieve structuur Ringvaartpark bij betrekken	ongewijzigd

7.3.1.5. Vredenburgzone

Doelstelling en bestemming

De Vredenburgzone is een gebied van ca. 75 ha. De oorspronkelijke doelstelling van de Vredenburgzone was recreatief (RodS) en geleding van het stedelijk gebied (groene zone tussen woningbouw Triangel en randweg). Hoewel de RodS is vervallen is de recreatieve doelstelling gehandhaafd in de beleidsvisie groen en in de actualisering 2012 van de PSV ook als zodanig opgenomen. In de structuurvisie van de gemeente Waddinxveen is de zone opgenomen als een groenblauwe zone. De bestemming in het bestemmingsplan is agrarisch. Oorspronkelijk lag in het gebied zowel een historische wateropgave als een wateropgave ten gevolge van de ontwikkeling van Triangel. Vanwege de ontwikkeling van Triangel is er nog een wateropgave in het gebied. Deze hoeft niet per se in de Vredenburgzone te komen, maar zou er wel een plek kunnen krijgen. De doelstelling van het hoogheemraadschap voor een grotere waterberging is

komen te vervallen als gevolg van de herijking van de wateropgave 2012, waaruit is gebleken dat de bergingsopgave van weleer onvoldoende oplossing biedt voor de wateropgave. Maatregelen in de waterstructuur (kunstwerken en waterlopen) gericht op het vasthouden van water zijn veel effectiever. De Vredenburgzone blijft een functie houden in de geleding van het stedelijk gebied.

Uitvoeringsstrategie

Vooralsnog wordt volstaan met het planologisch niet onmogelijk maken van de groene en recreatieve doelstelling. Gezien de functie in de geleding van het stedelijk gebied is er een relatie met de ontwikkeling van Triangel. De verantwoordelijkheid voor de uitvoering ligt bij de gemeente. De provincie kan vanuit de Groenimpuls een financiële bijdrage leveren, indien de gemeente een uitvoerbaar plan opstelt dat aan de voorwaarden voldoet.

Vredenburgzone	was	wordt
doelstelling	ecologische verbinding recreatief (RodS)	halfopen landschap met ruimte voor recreatieve en andere passende functies zoals landbouw en waterberging geleding rode ontwikkeling Triangel
bestemming	agrarisch	ongewijzigd
tijd	voor 2015	na 2020
financiering	5,2 RodS 13,8 elders	gemeente mogelijk bijdrage PZH, mogelijk bijdrage vanuit rode ontwikkeling (Triangel, bedrijventerrein A12 nrd)
verantwoordelijken	gemeente, PZH, HHSK	gemeente met gebiedspartijen
strategie	aanleg RodS gebied door gemeente, met bijdrage PZH	voor de korte termijn planologisch niet onmogelijk maken van recreatieve zone gemeente verkent mogelijkheden tot realisatie samen met lokale eigenaren en ontwikkeling Triangel.

7.3.1.6. Stelsel van tochten en ecologische verbindingen; Vierde Tocht en Noordelijke Dwarstocht

Doelstelling en bestemming

De 4^e Tocht/Noordelijk Dwarstocht is ongeveer 7 km lang. De tochten zelf hebben een functie in de waterhuishouding in de polder. De 4^e tocht is verbreed in verband met de gewenste vergroting van het oppervlakte open water. Hij kan ook gebruikt worden voor de versnelde afvoer van water naar het A. Kroesgemaal. De noordelijke Dwarstocht heeft alleen een functie als opvang voor open water i.v.m. de ontwikkeling van glastuinbouw en bedrijven. Daarnaast had de vierde Tocht/Noordelijke Dwarstocht een functie als ecologische verbinding. Deze doelstelling is

gehandhaafd en als zodanig opgenomen in de ontwerp partiële herziening van de Provinciale Structuurvisie.

Uitvoeringsstrategie

De verbreding van de Vierde Tocht is reeds uitgevoerd door het hoogheemraadschap. De waterberging in de Noordelijke Dwarstocht is een verantwoordelijkheid van de initiatiefnemers van de ontwikkeling van glastuinbouw en bedrijven.

Door de ecologische verbinding langs de Vierde Tocht aan de andere zijde te leggen, dan tot nu toe gepland, kan de kans gegrepen worden deze te realiseren in combinatie met de ondergrondse gasleiding die daar ligt. De ecologische verbinding langs de noordelijke dwarstocht wordt deels gerealiseerd vanuit het private initiatief voor de ontwikkeling van Glaspapel+. Hiervoor is door de initiatiefnemer een masterplan opgesteld, dat is vertaald in een bestemmingsplan waarvan momenteel het voorontwerp gereed is. Voor het deel bij de Noordelijke Dwarsweg behoort een zelfde wijze van realisering door de eigenaren van de glastuinbouwbedrijven tot de mogelijkheden. De gemeente Zuidplas is hierover in gesprek met drie glastuinbouwbedrijven. Een groot deel van de ecologische verbinding kan op deze manier gerealiseerd worden. Er resteert dan nog een gedeelte door het Restveengebied in het zuiden en een gedeelte richting Bentwoud in het noorden, waarvoor nog geen realisatiestrategie is bepaald.

Vierde Tocht/Noordelijk Dwarstocht	was	wordt
doelstelling	water ecologische verbinding	ongewijzigd
bestemming	water (tocht groen (deels opgenomen in bestemmingsplannen)	ongewijzigd
tijd	water 4eTocht voor 2015 overig voor 2030	4° Tocht 2013 overig vanaf 2015
financiering	water door HHSK ecologie: 1,4 ILG 5,4 elders	uit ontwikkeling
verantwoordelijken	water HHSK, gemeenten en private partijen ecologie: gemeenten en private partijen	gemeenten en gebiedspartijen
strategie	water: verbreding vierde Tocht gerealiseerd door HHSK ecologische verbinding evenals extra waterberging tgv rode ontwikkeling uit rode ontwikkelingen	extra waterberging tgv rode ontwikkeling evenals ecologische verbinding uit rode ontwikkeling te realiseren

7.3.1.7. Stelsel van tochten en ecologische verbindingen; Tweede Tocht, Nieuwerkerker Dwarstocht, Zevenhuizer Dwarstocht

Doelstelling en bestemming

De overige tochten hebben een lengte van gezamenlijk ongeveer 7,5 km. De Zevenhuizerdwarstocht had een gecombineerde functie voor waterberging, ecologische verbinding en landschappelijke kwaliteit. Als gevolg van de herijking van de wateropgave 2012 is de bergingsfunctie vanuit de historische wateropgave komen te vervallen. Wel is er nog een bergingsopgave van de gemeente vanuit het naastgelegen bedrijventerrein Nijverheidscentrum. Deze opgave wordt naar verwachting verwerkt in het waterhuishoudingsplan voor het ontwikkelingsgebied Zevenhuizen-zuid. De Tweede Tocht is waterstaatkundig krap bemeten. Hierdoor zou er als gevolg van de woningbouwontwikkeling een opgave ontstaan om deze te verleggen. Zolang geen invulling wordt gegeven aan deze ontwikkeling is het verleggen van de Tweede Tocht niet aan de orde. De Nieuwerkerker Dwarstocht was gedacht als een nieuwe waterrijke begrenzing van de Groene Waterparel, en aanvulling op het bestaande tochtenstelsel in de polder. De realisering is gekoppeld aan de ontwikkelingen in het betreffende deel van de polder.

Daarnaast waren deze tochten opgenomen in de ecologische verbindingen tussen Bentwoud en Krimpenerwaard. Deze doelstelling is komen te vervallen, behalve voor het gedeelte verbinding van de Groene Waterparel naar de groenzone Westergouwe langs de Nieuwerkerker Dwarstocht en Vijfde Tocht. Wel blijven groenzones langs de tochten kwaliteitselementen in de polder.

Uitvoeringsstrategie

De uitvoering van de wateropgave blijft een verantwoordelijkheid van de initiatiefnemers van de rode ontwikkelingen. Vooralnog is planologisch vastleggen van de groenzones voldoende. Indien zich ontwikkelingen voordoen rond de tochten is de groene inrichting vanuit de exploitatie te regelen.

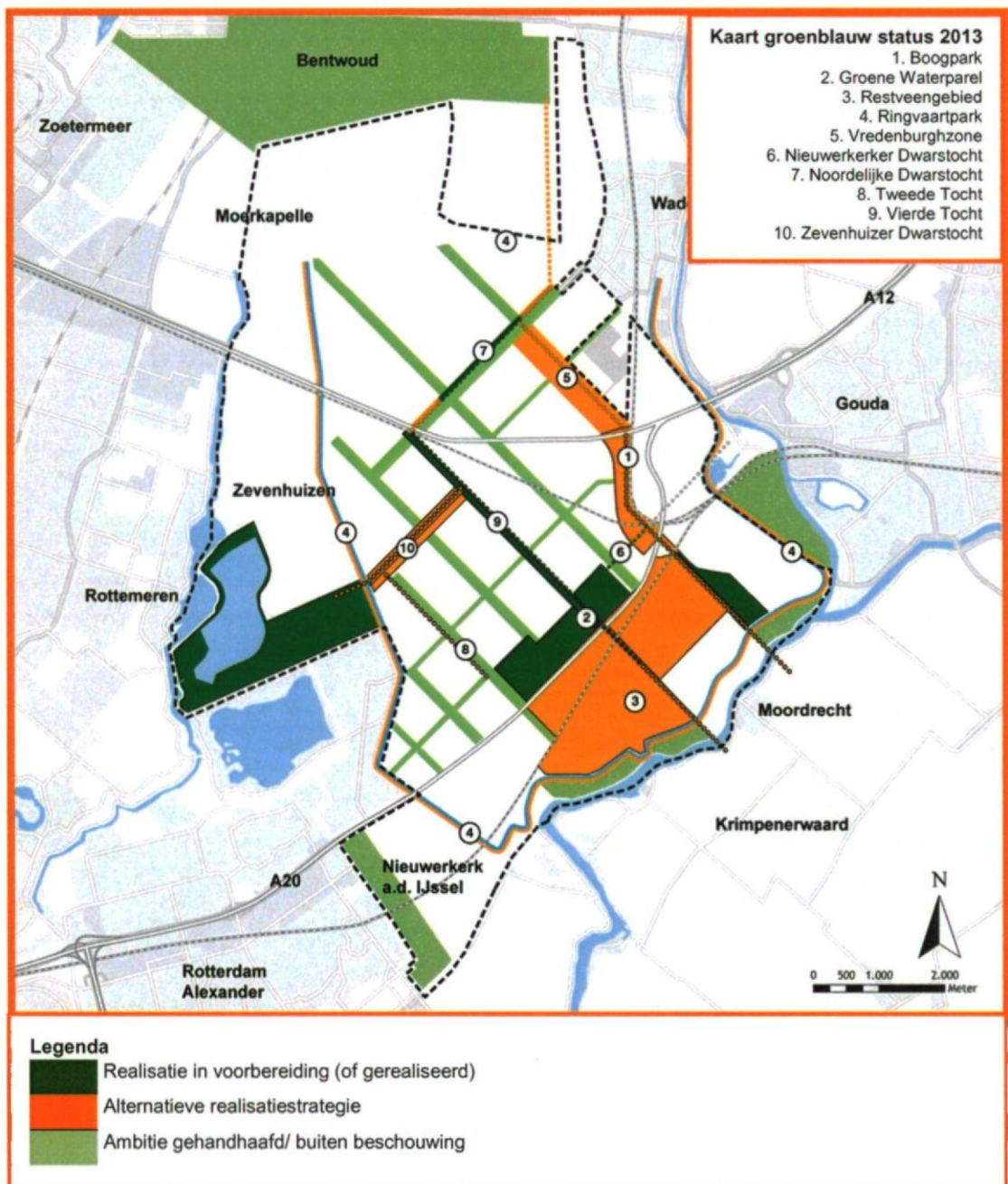
Overige tochten	was	wordt
doelstelling	water, aanpassing tochtenstelsel ecologische verbindingen	water en groenzone wateropgave Hoogheemraadschap vervallen
bestemming	water (tocht) groen	ongewijzigd
tijd	niet gedefinieerd	gerelateerd aan rode ontwikkeling
financiering	water: uit ontwikkeling ecologie: subsidie PZH	water en groen uit ontwikkeling
verantwoordelijken	water: HHSK en private partijen ecologie: gemeenten en private partijen	gemeenten en gebiedspartijen
strategie		water en groenzone uit rode ontwikkeling

7.4 Conclusies herijking groenblauwe structuur

De herijking van groen en blauw is een gevolg van de bezuinigingen van het Rijk, beleidswijzigingen die daar het gevolg van zijn en de beleidswijziging van het hoogheemraadschap met betrekking tot de wateropgave. Tevens is er een relatie met de herijking van het programma voor wonen en werken. De groenblauwe structuur was ontworpen als een casco waarbinnen de verstedelijking kan plaatsvinden. De groenblauwe structuur blijft ook bij het herijkte programma, noodzakelijk om kwaliteiten toe te voegen aan het gebied. Wel worden ambities aangepast en wordt gekozen voor andere, haalbare uitvoeringsstrategieën. Ingegeven door beleidswijzigingen zijn doelstellingen bijgesteld, zijn ambities verlaagd of komen te vervallen. Ten gevolge van de overheidsbezuinigingen zijn uitvoeringsstrategieën gewijzigd. Er zijn minder ecologische doelstellingen, recreatieve doelstellingen worden vereenvoudigd, waterberging zal plaatsvinden door maatregelen aan kunstwerken en aanpassen van waterlopen, in plaats van in aparte waterbergingen. De verantwoordelijkheid voor de uitvoering wordt anders belegd en wordt gefaseerd, meer gerelateerd aan de rode ontwikkeling. De verantwoordelijkheid voor de uitvoering komt meer bij gemeenten te liggen, die dit samen met gebiedspartijen en private partijen zullen oppakken. De provincie blijft verantwoordelijk voor de uitvoering van de basisinrichting van de Groene Waterparel (EHS) en de aanleg van fietspaden en kan, op basis van plannen van de gemeente subsidies verstrekken van uit de Groenimpuls voor Boogpark en Vredenburgzone. Het hoogheemraadschap blijft verantwoordelijk voor de historische wateropgave in de hoofdplanstructuur. Andere wateropgaven hangen samen met de ontwikkelingen en zijn verantwoordelijkheid van gemeenten en ontwikkelaars. Voor het Restveen wordt de Businesscase bijgesteld en wordt een gebiedsproces opgestart.

Gebied	herijking (nieuwe doelstelling)	uitvoeringsstrategie
Boogpark	groen recreatief/agrarisch recreatief (verbinding) parkzone alleen bij ontwikkeling Gouweknoop	Gemeente draagt zorg voor bestemming en afspraken over gebruik met bewoners. Provincie kan fin. bijdrage leveren uit uitvoeringsprogramma groen.. Nagaan of ontsluiting tbv bewoners kan samengaan met aanleg fietspad (PZH). Parkfunctie op lange termijn, indien ontwikkeling Gouweknoop
Groene Waterparel	EHS, basisinrichting extra kwaliteit daarbovenop	80 ha. ecologische basisinrichting en praktijkproef door PZH(nota ruimtemiddelen) 55 ha. ecologische basisinrichting nog te regelen uit groeninstrumentarium extra kwaliteit uit ontwikkeling rode Waterparel
Restveen	duurzame functies waterhuishouding recreatief gebruik	gebiedsproces om te komen tot afspraken over toekomstig gebruik en beheer

		F263 wordt aangelegd door PZH
Ringvaartpark	samenhang brengen in de zone	indien zich ontwikkelingen voordoen, daar recreatieve structuur Ringvaartpark bij betrekken
Vredenburghzone	halfopen landschap met ruimte voor recreatieve en andere passende functies zoals landbouw en waterberging geleding rode ontwikkeling Triangel	voor de korte termijn planologisch niet onmogelijk maken van recreatieve zone gemeente verkent mogelijkheden tot realisatie samen met lokale eigenaren en ontwikkeling Triangel
Vierde Tocht/Nrd Dwarstocht	water (verbreding gerealiseerd) ecologische verbinding	extra waterberging tgv rode ontwikkeling evenals ecologische verbinding uit rode ontwikkeling te realiseren
Tweede Tocht, Nieuwerkerker Dwarstocht, Zevenhuizer Dwarstocht	water groenzone (ecologie vervallen)	water en groenzone uit rode ontwikkeling

8 Duurzaamheid en kwaliteit

8.1 Uitgangspunten

De basis voor duurzaamheid en kwaliteit in de Zuidplaspolder is gelegen in het hanteren van de lagenbenadering voor de gebiedsontwikkeling en het hanteren van het casco van watersysteem, groenstructuur en infrastructuur, waarbinnen de verstedelijking flexibel en gefaseerd kan plaatsvinden. Door het hanteren van deze principes is de basis gelegd voor ruimtelijke kwaliteit en duurzame ontwikkeling, waarvan onderkent was dat die noodzakelijk is voor het gebied. Een gedetailleerder uitwerking van de kaders voor duurzaamheid en ruimtelijke kwaliteit is door de deelnemers aan de ROZ vastgelegd in het Handboek Ruimtelijke Kwaliteit.

8.2 Herijkingsstudie

Op het gebied van ruimtelijke kwaliteit blijft het casco van het watersysteem, groenstructuur en infrastructuur in de Zuidplaspolder de inhoudelijke basis. Deze herijkingstudie geeft aan waar doelstelling zijn gewijzigd en waar onderdelen van het casco zijn vervallen. Ambities voor ecologie en natuur zijn verlaagd, maar het principe van het groenblauwe casco blijft overeind. De herijkingsstudie geeft ook de nieuwe uitvoeringsstrategieën en inzet van de betrokken overheden, voor de voorzienbare en langere termijn weer. De verstedelijking vindt vraaggericht plaats, met in achtneming van de ladder van duurzame verstedelijking. De groenontwikkeling vindt gekoppeld aan de rode ontwikkeling plaats. Het initiatief voor de ontwikkeling ligt bij de markt. Overheden hebben een faciliterende rol. Enkele projecten worden momenteel uitgevoerd of gestart: OCAP, Glasparel+, Knibbelweg Oost, Groene Waterparel. De duurzaamheidsprojecten waar middelen uit het Nota Ruimtebudget voor beschikbaar zijn, worden voortgezet. Met het rijk vindt overleg plaats om via een gewijzigde werkwijze het Restveen in te richten. Hiertoe wordt een Businesscase opgesteld. Momenteel wordt in het kader van de adaptieve agenda van de Zuidvleugel onderzocht of ambities met betrekking tot energietransitie kunnen worden vormgegeven met slim (tijdelijk) gebruik van de gronden van de groundbank. Doordat in de afgelopen jaren een actief grondbeleid is gevoerd zijn de oorspronkelijke (agrarische) eigenaren deels vertrokken. Het risico op verrommeling van het gebied kan toenemen als er geen samenhangende visie op de ontwikkeling is. Om met name deze reden is het westelijk deel van de Gouweknoop voor de lange termijn beschikbaar gebleven voor ontwikkeling (niet zijnde centrumstedelijke functies). De gemeente Zuidplas zal daarvoor een visie op moeten stellen.

8.3 Herziening Handboek Kwaliteit

In de faciliterende rol van de overheden hebben zij behoefte aan een herziening van de uitwerking van de kaders voor duurzaamheid en ruimtelijke kwaliteit. Een herziening die recht doet aan de nieuwe realiteit en tevens blijft zorgen voor samenhang in de kwaliteiten in de polder en richting geven aan ontwikkelingen in de polder. Gezien de nieuwe uitvoeringsstrategieën en gezien het voornemen tot ontvlechting van verantwoordelijkheden, is een actueel kwaliteitskader nodig waarin gemeenschappelijke ambities zijn geformuleerd en dat inspeelt op de nieuwe realiteit. De borging van de ruimtelijke kwaliteit van de hoofdplanstructuur is één van de taken van de ROZ. Omdat het bestuur van de ROZ er aan hecht dat ook in de toekomst de duurzaamheids-

en kwaliteitsambities overeind blijven bij de uitvoering van de ontwikkelingen in de Zuidplaspolder heeft het opdracht gegeven tot actualisering van het Handboek Kwaliteit. Na vaststelling in het AB zal dit worden aangeboden aan de deelnemende partijen. Op deze manier wordt geborgd dat gedeelde ambities voor duurzaamheid en kwaliteit in de Zuidplaspolder, ook na de door partijen gewenste ontvlechting, worden gehanteerd. Op provinciaal niveau kan het geactualiseerde Handboek input zijn voor het gebiedsprofiel Bentwoud-Rottemeren dat naar verwachting in 2014 wordt opgesteld.